

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

uni pécs

2020/1

Jövő
Oktatás
Kreativitás
Művészet & lélek

<https://www.instagram.com/pte1367/>

<https://www.facebook.com/PTE1367/>

[www pont univpecs pont com](http://www.pont.univpecs.pont.com)

BOLDOG ÉS EREDMÉNYES **ÚJ ÉVET** MINDENKINEK!

Legyen 2020 a fejlődés éve Baranyában!

Vannak idők, mikor elegendő úszni az árral, máskor sikeres csak úgy lehetsz, ha változtatni tudsz. A változások mindig kényelmetlenséggel járnak: bár magunk is látjuk a gondokat, és egyezünk abban, hogy a problémák nem velünk vannak, hanem mindig a többiekkel...

A Statisztikai Hivatal jelentései nem adnak okot sok optimizmusra a megyében, de a régióban sem. A nemrég megjelent összeállítás szerint a megyék között utolsók vagyunk az egy főre eső ipari termelésben, alacsonyak az átlagkeresetek, viszont jól állunk a munkanélküliségi rátában. Az elmúlt évek a baranyai népesség jelentős csökkenését is eredményezték. Hasonló trendek jellemzik – bár nem azonos arányokkal – Somogy és Tolna helyzetét is. Ezekből a szempontokból Zala megye (bár nem a régióknak része) is hasonló változásokat produkált. Országos szinten pár évtizede még egy nyugat-keleti gazdasági szakadás volt inkább érezhető, most egy észak-dél irányú egyenlőtlenség fejlődött ki. Logisztikai szempontból persze érthető, hogy a jelentős nyugati beruházók inkább a hozzájuk közelebb eső megyékben telepedtek meg. Budapest és környéke elszívóereje is jelentősen növekedett. Ezt a népesség fokozódó koncentrációja is bizonyítja ezeken a helyeken, míg másutt csökkenés tapasztalható.

A város és a megye legnagyobb munkaadója az egyetem, tíz karának 6700 dolgozója és több mint 20.000 hallgatója révén jelentős potenciállal rendelkezik, az ország egyik legnagyobb felsőoktatási intézménye. Nem feledhetjük ugyanakkor, hogy tizenöt éve az egyetem hallgatói létszáma meghaladta a 30.000-et, dolgozói létszáma pedig nem érte el a 6000 főt sem. A karok teljesítményében jelentős eltérések vannak, ha az ország más, hasonló intézményeinek kari teljesítményeivel hasonlítjuk össze azokat. Különösen ott látszanak gondok, ahol a 2011-es felsőoktatásról szóló törvény által előírt válto-

*Határozott
célunk és
elvárásunk a
lemorzsolódás
jelentős
csökkentése,
a hallgatói
elégedettség
növelése a
hallgatói
szolgáltatások
mennyiségének
és minőségének
emelésével...*

zásokra nem megfelelő válaszok születtek, vagy talán nem is érzékelték a kihívást. Az adminisztratív oldalon a többszöri átszervezések többnyire nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. A cél mindig inkább a változó felsőoktatási és egészségügyi adminisztrációs környezetnek való jobb megfelelés, semmint a hatékonyabb ügyintézés volt, amit a 2010-es elhíresült egyetemi ügyek, az ÁSz és a KEHI-ellenőrzések eredményei súlyosbítottak.

A 2020-as év főbb céljait, az eddigi eredményekre építkezve, a következőkben foglalom össze. Megszületett a teljesítményértékelési rendszer (TÉR) próbaverziója, melynek javítása az üzemeltetés során meg fog történni. Előrehaladtunk a tantárgy-konzolidációval, amit a korábbi rendszernél cizelláltabban, bár még mindig nem tökéletes rendszerként működtetünk. Az oktatói minőség javítását két úton kívánjuk elérni. A legfontosabb a meglévő állomány minőségének javítása, melyet továbbképzésekkel, az oktatói fegyelem javításával (ennek fontos része a hallgatói feedback) kívánunk javítani. Támogatjuk a tehetséges fiatalok megtartását. Támogatjuk tehetséges oktató-kutatók rekrutálását (pl. letelepedési támogatás, lakhatási hozzájárulás). Az előbbieket – meggyőződésem szerint – minden egyetemi vezetés folyamatosan megvalósítandó céljai. Vizsgáljuk azokat a lehetőségeket, melyek lehetővé teszik, hogy az adott körülmények között is előbbre lépjünk a hazai és nemzetközi ranglistákon (pl. igen fontos az affiliációk korrekt lejelentése, valamint a minősítők által figyelt adatbázisokban jelen levő lapokban történő közlés: Scopus, Web of Science.) Ez a kérdéskör átvezet a tudományos fejezethez.

Bár erőfeszítést teszünk az órák korrekt megtartására és nyilvántartására, nem várunk, nem várhatunk el egyenlő teljesítményt mindenkitől. Viszont azok, akik kevesebb órát tartanak, többlet teljesítményt

kell, hogy nyújtsanak a tudományos, az egészségügyi ellátási vagy az igazgatási feladatokban. Szorgalmaztuk és továbbra is támogatjuk a tudományos teljesítményt ösztönző rendszerek karspecifikus bevezetését. Ezek anyagi fedezetének meg kell jelennie a karok 2020. évi költségvetési fejezeteiben. Minden karnak rendelkeznie kell egy olyan szabályzattal is, mely a korrekt felosztást garantálja. A tudományos, innovációs és pályázati aktivitások együtt számítsanak az értékelés alapjául a kari, tanszéki sajátosságokat figyelembe véve. Szándékunkban áll a kutatóprofesszori rendszer megreformálása, hogy a külföldön kutatói múlttal rendelkező kollégák méltó pozícióhoz juthassanak egyetemünkön.

Határozott célunk és elvárásunk a lemorzsolódás jelentős csökkentése, a hallgatói elégedettség növelése a hallgatói szolgáltatások mennyiségének és minőségének emelésével, az e-Learning rendszer elterjesztése valamennyi karunkon, valamint szorosabb kapcsolatépítés a középiskolákkal a köznevelés és a felsőoktatás közelítését célozva.

Az elmúlt évben a pályázati rendszerünk akadozva működött. A megújuló pályázati vezetéstől azt várjuk, hogy a létező rendszert hatékonyabban és eredményesebben működtesse, a résztvevőktől pedig együttműködést várunk el! Természetesen készen állunk a működést akadályozó intézményesült hibák kijavítására is. A közvetlen és hosszabb távú céljaink kialakításánál figyelembe kell venni a kormány tudományos és innovációs törekvéseit.

Az egyetem keretein belül jelentős volumenű egészségügyi szolgáltató tevékenység folyik. Tudjuk, mert a releváns statisztikák azt mutatják, hogy európai relációban egészségügyünk alulfinanszírozott. Így nem meglepő, hogy évről évre tetemes kifizetetlen számlaállomány keletkezik a legtöbb intézményben. E tekintetben az egyetemi klinikák vannak a legrosszabb helyzetben, mert a súlyos, komoly kiadásokkal járó szövődményes esetek ellátása ezekben jelentkezik elsősorban.

Bár az év végi konszolidáció többnyire kompenzálja a veszteségeket, vagy ezek egy részét, a rendszer demotiváló. Véleményem szerint, amennyiben a szükséges tervezhető források rendelkezésre állnának, a felelős és számonkérhető gazdálkodás feltételei is kialakulnának. Az egyetemi klinikák és az országos intézmények eseteiben megfontolandó lenne a progresszív finanszírozás bevezetése.

Szűkebb és tágabb környezetünk folyamatos változásban van. Fontos, hogy kiegyensúlyozott, jó kapcsolatot ápoljunk a mindenkor városi, megyei és regionális vezetőkkel, az ipar, a kereskedelem és a szolgáltatások meghatározó szereplőivel. Figyelembe véve a térség helyzetét csak az összefogás és közös munkálkodás segíthet abban, hogy meggyőzzük a lakosságot, hogy érdemes Pécssett, az egyetemen tanulni, hogy meggyőzzük a befektetőket, hogy érdemes a közelünkben invesztálni, hogy meggyőzzük a döntéshozókat, hogy érdemes minket támogatni. Mindegyik tekintetben nagyok az adósságaink. Önhibánkból, vagy önhibánkon kívül, esetleg e kettő együttes eredményeként az egyetem, a város és a megye méltatlanul kevés segítséget kapott az elmúlt évtizedekben.

Örülünk annak, hogy kiegyensúlyozott kritikák érkeznek abban a tekintetben, hogy az egyetem jobb- vagy baloldali-e. Nyilvánvalóan egyik sem. Kollégáink sokféle politikai nézetei csak saját véleményként jelenhetnek meg, és nem hátráltathatják céljaink elérését. Ugyanakkor örülnénk annak, ha a nézetkülönbségek megnyilvánulása kulturáltan, az érvek és ellenérvek ütköztetésével, személyeskedő felhangok nélkül történne.

Végül hadd kívánjak mindenkinek jó egészséget, hatékony és eredményes munkálkodást és sok sikert 2020-ra!

Dr. Miseta Attila
rektor

IMPRESSZUM

Alapító: Pécsi Tudományegyetem | Felelős kiadó: dr. Miseta Attila, rektor | Kiadó: Pécsi Tudományegyetem, 7622 Pécs, Vasvári Pál u. 4.
Főszerkesztő: Harka Éva | Lapszerkesztő: Balogh Robert | Tördelőszerkesztő: Aknai Péter | Olvasószerkesztő: Schmidt Renáta | Képszerkesztő: Csontos Szabolcs | Fotó: Fortepan / Urbán Tamás, Csontos Szabolcs, UnivPécs Archív, | Újságíró munkatársak: Aknai Péter, Balogh Robert, Both Vilma, Harka Éva, Hetesi Júlia, Kottász Gergely, Fatima Malik, Szabó Bianka, Tóth Mariann, Váncsodi József | Címlap: Budai Klaudia
Szerkesztőség: 7622 Pécs, Vasvári Pál u. 4., I. em. 118. | Telefon: 72/501-500/12122 | e-mail: univpecs@pte.hu | <http://www.univpecs.com>
Nyomda: Innovariant Nyomdaipari Kft. 6750 Algyő, Ipartelep 4. | ISSN 1586-1767

A szerkesztőség kézirátokat nem őriz meg, és nem küld vissza. A szerkesztőség a hirdetések tartalmáért nem vállal felelősséget.

A Zöld Egyetem program jegyében az UnivPécs környezetbarát papíron jelenik meg (PEFC).

A **BBC** KAPTA A PTE **PÉCSI FELSŐOKTATÁSÉRT SAJTÓDÍJÁT**

*A Pécsi Tudományegyetem szenátusa 2000 óta minden esztendőben a Pécsi Felsőoktatásért Sajtódíjjal ismeri el egy-egy olyan médiamunkatárs vagy sajtóorgánium munkáját, mely hozzájárult az intézmény hírnevének öregbítéséhez. Idén – a sajtódíj történetében először – egy nemzetközi sajtóorgánumnak, nevezetesen a **British Broadcasting Corporationnek**, ismertebb nevén a BBC-nek ítélte oda a díjat az egyetem legfőbb döntéshozó testülete.*

Kottász Gergely | Csontos Szabolcs

Immár tizenkilenc éves hagyomány a Pécsi Tudományegyetemen az Adventi Sajtószalon, melyen lehetőség nyílik a sajtó munkatársai számára kötetlen hangulatban, közvetlen hangnemben beszélgetni az egyetem vezetésével. A vendégek megtekinthették az Universitas Televízió összefoglalóját az év kiemelkedő eseményeiről, híreiről, majd Miseta Attila professzor, az intézmény rektora értékelte az esztendőt. Az Adventi Sajtószalonon hirdették ki az idei Pécsi Felsőoktatásért Sajtódíj nyertesét, melyet a PTE szenátusának döntése értelmében a BBC érdemelt ki. Ebben jelentős szerepe volt a népszerű brit sajtóorgánium közép-európai tudósítójának, Nick Thorpe-nak, aki rendszeresen számolt be a PTE kutatásairól, elsősorban a Szigetvárnál folyó régészeti munkálatokról, ezzel öregbítve nemzetközi szinten is Magyarország első egyetemének hírnevét. Az 1986 óta Magyarorszá-

gon élő tudósító elmondta, hogy rendkívül érdekesnek tartja a Szulejmán szultán szívének végső nyughelyét feltáró kutatást, amelyet a szerkesztőinek is figyelmébe ajánlott.

Ezt követően Miseta Attila rektor életműdíjjal köszönte meg az Universitas Televízió főszerkesztőjének lelkiismeretes munkáját. Kosaras Attila a 26 éve „született” egyetemi tévé megálmodója és alapítója, a Navigátor című televíziós hírműsor mellett egy ismeretterjesztő előadás-sorozat, a Nyitott Egyetem is a nevéhez fűződik.

Az esemény a Pécsi Egyetemi Kórus Vokál együttesének ünnepi műsorával zárult. Lakner Tamás Liszt-díjas karnagy ezúttal is meghitt, igazi adventi hangulatot varázsolt kórusával a pécsi egyetem alapítását egy gyönyörű szekkével megörökítő Dr. Halasy-Nagy József aulába.

A KÍVÁNCISISÁG MINT ALAPÉRTÉK

Nick Thorpe brit újságíró, dokumentumfilm-rendező, a BBC tudósítója, Magyarországszakértő. 1986-ban lett a BBC budapesti tudósítója, azóta itt él, 1996-ban pedig a műsorszolgáltató közép-európai tudósítója lett. Nagy örömmre a december 16-ai Adventi Sajtószalon után lehetőségem nyílt interjút készíteni vele.

Tóth Mariann | Csontos Szabolcs

Mi az, ami Ön szerint Magyarországról világszerte érdekes lehet?

Olyan sok minden, hogy nem is tudom, hol kezdjem. Én a nyolcvanas években jöttem, amikor még nagyon kevés nyugat-európai ember érkezett ide, és keveset tudtak Magyarországról. Majd eltűnt a vasfüggöny, Magyarország EU-tag lett, és most már teljesen az európai mainstream része. Az olcsó repülőjegy és a nyitott határok miatt sokan érkeznek látogatónak. A táj gyönyörű, az embereket tekintve van itt egy intelligencia, egy tudás, ami nagyon fontos. Persze egy nehéz múlt, történelem áll mindezek mögött.

A kilencvenes években tudósítottam először Pécsről. A romológia szakra jöttem az egyetemre, sokat írtam a magyarországi roma, cigány közösségekről. Azóta többet foglalkoztam a Pap Norbert munkájával Szigetvárral kapcsolatban, ami nagyon fontos Magyarország történelmét tekintve. Izgalmasnak találom, hogy valaki 450 év után összegyűjt egy kutatócsoportot, és azt próbálja vizsgálni, hogy mi történt valójában az ostrom alatt, mindezt ráadásul török segítséggel. Kutatják például, hogy hova temették a nagy Szulejmán szívét, amely végül is egy olya téma, amely összeköt. Nem csak a magyarok érintettek, mert sokszor úgy tekintünk a történelemre, hogy egy nemzeté, pedig a történelem nemzetközi. Szulejmán volt az Oszmán Birodalom egyik legfontosabb vezetője, a leghíresebb, és a legjobb is valószínűleg. Óriási érdeklődés övezi a kutatást, nemcsak Törökországban, hanem az egész muszlim világban, hogy mi lett vele és miért. Az ilyen dolgok szerintem összekötnék. Az újságírói munka gyakran arról híres, hogy csak a rossz hírt kürtöli szét, mint például egy buszbaleset, egy háború, egy katasztrófa vagy egy konfliktus. Azért volt nagyon jó ez a sztori, és a pécsi egyetemmel való együttműködés, mert valahogy fölemelő volt mindenkinek. Bármilyen konfliktus is volt a keresztény és a muszlim világ között.

Már több, mint három évtizede tudósít Közép-Európából. Nehéz?

Nem igazán, a fő munkám az, hogy sok oldalról megvizsgáljam, mi történik. Az imént a beszédemben is említettem, hogy az igazság keresése az újságírók és az egyetem feladata is. Az igazság általában két-, három- vagy akár négyértelmű, és ilyen szempontból nem változott a munkám, a nyolcvanas évektől a mai napig, és nem nehezebb itt, mint bárhol máshol. Én egy hagyományos újságíró vagyok, egy nagyon hagyományos országban. Ha bármi változik a média világában, ugyanaz a dolgom: hogy kíváncsi legyek, hogy mi történik és miért. Ilyen szempontból örülök, hogy ide jöttem, és hogy kíváncsi vagyok még mindig, 34 év után is.

Manapság sokat tanítok újságírókat, és mindig elmondom nekik, hogy minden országban az igazi alapérték a kíváncsiság, így lehet az ember jó újságíró, vagy jó diák.

Említette, hogy amikor egy témát javasol, a BBC szerkesztője azt kérdezi, hogy várhatóan elér-e egy adott cikk majd legalább százezres olvasóközönséget. Hogy lehet ezt előre tudni?

Nem tudom, ez az ő dolguk szerencsére, nem az enyém. (nevet) Én attól félek, hogy az lesz az eredmény, hogy csak a legnagyobb sztorikat írják meg. Az a veszélye, hogy a kisebb vagy közepes történeteket, amelyek nem olyan fontosak a nagyvilágban, de mégis nagyon fontosak egy faluban, vidéki városban, vagy egy fővárosban, nem mesélik el. Én nem örülök, hogy lehet mérni, hogy hány ember nézett meg egy cikket. Az a szomorú igazság, hogy a technológia fejlődésének köszönhetően már meg lehet nézni, hogy valóban hányan kattintottak a cikkekre. Ebből születhet jó meglepetés is, mint például a Szulejmán szívével kapcsolatos írásom, amelyet már több, mint kétf millióan megnéztek. Ugyanakkor néha elszomorít, hogy írók valami nagyon fontosat, majd szólnak, hogy csak ötvenötez-

ren nézték meg, és máskor nem fognak ilyen témájú cikket rendelni tőlem. De valahogy az én feladatomban olyan érdekesen leírni akár a legkisebb témát is, hogy minden olvasó, néző, vagy hallgató találjon benne valami olyat, ami visszatükröződik a saját életében. Ettől lesz népszerű egy cikk. De ez nagyon nehéz dolog. Ma már mindenki újságíró lett a közösségi médiában. Ilyen szempontból elvesztettük a súlyunk mint újságírók. De fontos, hogy van komoly mondanivalónk, még mindig tudunk súlyos témákkal foglalkozni, és ez a fontos. Már egy kicsit fárasztó a mai világban, hogy mindenki csak véleményt mond, és nem kérdeznek.

Üzen esetleg valamin a hallgatóinknak?

A lényeg, hogy kérdezzenek és kérdőjelezenek meg bármit, amit a mindenkori hatalom állít, legyen az egy professzor, a történelemkönyvek, vagy amit a média mond, esetleg amit ők gondoltak tegnapig. Készüljenek fel rá, hogy nem lesz egyszerű válasz.

MAGYAR rendszerváltás ETIÓP szemmel

Honnan jött az ötlet, hogy a rendszerváltásról legyen szó a konferencián?

Az eseményt a magyar Nemzeti Közszerződési Egyetem és az etióp Közszerződési Egyetem munkatársai-val, valamint az addisz-abebei nagykövetséggel közösen szerveztük. A konferencia a politikai és gazdasági értelemben vett átmenetéről szölt, így kötődött a 30 évvel ezelőtti magyar rendszerváltást ünneplő rendezvénysorozathoz.

Milyen ma a politikai helyzet Etiópiában?

A nemrégiben az Etiópia és Eritrea közti békefolyamat megindításáért Nobel-békedíjat kapott Abiy Ahmed alakított kormányt, a korábbiaktól merőben más dinamikát képviselve. Az etnikai föderalizmus koncepciója nem konfliktusmentes, de folyamatosan reformokat hajtanak végre, vagyis – történelmükben nem először – átmeneteket élnek át. Ezeket a folyamatokat próbáltuk magyar, illetve közép-európai relációban is áttekinteni, illetve néhány mérhető dimenzióban összehasonlítani. Volt egy kiállítás is, amit Dr. Szélinger Balázs Etiópia-szakértő, jelenleg a nagykövetség kereskedelemért felelős attaséja szervezett, amely a magyar rendszerváltást és az azóta eltelt évtizedeket mutatta be.

Mennyire lehet az etióp viszonyokra vetíteni a magyar rendszerváltást?

Amikor már a vitáknál jártunk, egy kolléga felszólt, hogy nehezen tudja elképzelni az összehasonlítást, annyira különbözőek vagyunk. Valóban más etnikai és kulturális gyökerekből táplálkozunk, mégis vannak összehasonlítható időszakok, mind a kormányzati döntések szintjén, mind a gazdaságban végbement szerkezetváltások tekintetében.

Makrorégióinkban egyedülálló a Pécsi Tudományegyetem afrikai kapcsolatrendszerének kiterjedtsége és dinamizmusa. Etiópiával is fejlődő a kapcsolat, az oktatói cserék mellett még egy doktori program kidolgozását is segítik a PTE szakemberei, és már második éve érkezik etióp cserehallgató, aki Pécsen tanul mesterszakon. Az ősz folyamán egy különleges esemény társszervezője volt a PTE, melynek témája a magyar rendszerváltás 30. évfordulója. Dr. Tarrósy István kapcsolati és nemzetköziesítési igazgató, egyben az országban egyedülálló Afrika Kutatóközpont vezetője mondta el a részleteket.

Milyen fordulatok vannak a magyar rendszerváltás időszakában, melyektől az etiópok mindenképpen megkímélnék magukat?

Egyelőre alaposabban szeretnék megismerni a mi rendszerváltás körüli tapasztalatainkat. Az viszont biztos, hogy a privatizáció kapcsán a magyar, nem feltétlen sikertörténetből lehet tanulni. Azt gondolom, az ezekből való kilábalás, illetve az elmúlt évtizedek alatt erre adott kormányzati válaszok Etiópia és más afrikai átalakuló társadalmak számára is hasznosak lehetnek. Fontos, hogy az állami tulajdont ne hagyják elkötyavetyélni.

Mi a következő lépése a kapcsolatnak?

Közös komparatív kutatásba kezdünk, mely a magyar és az etióp közszolgálati egyetemek eddigi jó együttműködésére alapozva kiegészül a Pécsi Tudományegyetemmel. Csatlakozásunkkal a kapcsolatrendszerünk révén más etiópiai felsőoktatási intézményekkel is bővül a kooperáció. A következő lépésben, amikor a PTE április 23–24. között, 6. alkalommal megszervezi a Nemzetközi Afrikaisztikai Konferenciát (Pécs African Studies Conference), közös panelben mutatjuk be a témában született eddigi tudományos eredményeinket, továbbá a pécsi eseményre megjelenik az általunk szerkesztett *Afrika Tanulmányok* angol nyelvű száma, mely az addiszi konferencia előadásait foglalja egybe.

IN MEMORIAM **ORMOS MÁRIA**

(1930–2019)

Súlyos betegség után, életének 90. évében elhunyt Ormos Mária Széchenyi-díjas történész, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Pécsi Tudományegyetem jogelődjének egykori rektora.

1982 óta a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem főállású, 1984-től teljes állású professzora, 2000-től professor emeritája volt.

Egyetem- és tudományszervezőként, rektorként 1984–1992 között kiemelkedő szerepet játszott a Janus Pannonius Tudományegyetem – nemzetközileg is jegyzett – általános fejlesztésében.

Mindvégig korszerű, a minőségnek prioritást adó universitas megalapozásában gondolkodott. Ennek részeként fordított gondot olyan diszciplinák egyetemi szintű felfejlesztésére, amelyek aztán biztos szakmai-személyzeti alapul szolgáltak ahhoz, hogy később létrejöhetett a Bölcsészettudományi, a Természettudományi és a Művészeti Kar.

Történészként 1963-tól az MTA Történettudományi Intézetében dolgozott. 1968-ban kandidátusi, 1980-ban akadémiai doktori címet szerzett.

2002–2005 között az MTA Filozófiai és Történettudományok osztályának elnöke volt.

Tudományos és egyetemszervező munkássága elismeréseként az MTA és az Európai Akadémia rendes tagjává választotta, és kitüntettetje volt többek között a Széchenyi-, a Szent-Györgyi Albert-, a Szilárd Leó- és a francia Palmes Academiques díjaknak.

Széleskörű olvasottsága – a francia, olasz, német és angol nyelvet egyaránt művelte –, és nemzetközi levéltári tájékozottsága tette lehetővé, hogy a 20. századi egyetemes és magyar történelem neuralgikus, vagy éppen homályos pontjait, vitatott jelenségeit, bonyolult folyamatait (Trianon-kérdés, Mussolini és Hitler pályája) a szűkebb szakmai közeggel és a szélesebb olvasóközönséggel is megismertesse.

Kutatói munkájáról mintegy harminc monográfia, több száz tanulmány, cikk, TV- és rádióinterjú, hazai és nemzetközi konferenciaszereplés tanúskodik.

Pécsett országos hírű és határainkon túl is elismert iskolát teremtett: egyetemi szintű graduális történész-képzést és doktoriskolát szervezett. Tanítványai megtalálhatók az ország minden táján, a szomszédos és távolabbi országokban egyaránt. Diplomamunkák százainak, doktori értekezések tucatjainak volt témavezetője az elmúlt évtizedekben. Ismereteivel a közvélemény-formálást is szolgálta.

Akadémikusként, a Pécsi Akadémiai Bizottság tagjaként – egy ciklusban alelnökként is – meghatározó szerepe volt abban, hogy a Dél-Dunántúlon fellendült a kutatómunka a társadalomtudományok területén, és ennek nyomán nőtt a szakterület rangja, művelőinek súlya a tudományos közéletben.

Ormos Mária – a tudós, az egyetem- és tudományszervező, az iskolateremtő – sikereinek záloga azonban mindig is szuverén egyénisége volt. Tiszteletet és elismerést kiváltó tudományos teljesítményének alapja a tehetséggel párosuló szorgalma, hallatlan kitartása, következetessége és határozottsága volt.

Mindent elért – jelentős hazai és nemzetközi idézettséget, a legrangosabb magyar és külföldi tudományos díjakat, médiaismertséget –, amit a történész pályán el lehet érni. Kutatásaiban és egyetemi előadásaiban szerencsésen ötvöződött a „magyar történész – egyetemes történész” habitus.

Tisztelettel őrizzük emlékét, munkásságát, egyetemünkért tett több évtizedes szolgálatát!

Prof. Miseta Attila
rektor

PÉCS A JÖVŐD KAPUJA!

A Modern Városok Program Egyetemi fejlesztései

Magyarország Kormánya a Modern Városok Program részeként, közel 25 milliárd forint összeggel támogatja a Pécsi Tudományegyetemet. A fejlesztés deklarált célja az intézmény versenyképességének erősítése, a külföldi hallgatói létszám növelése és az ehhez szükséges infrastrukturális feltételek biztosítása.

ELKÉSZÜLT PROJEKTEK

Az **Idegen Nyelvi Központ és a Nemzetközi Oktatási Központ** a város egyik rangos Damjanich utcai épületébe költözött. Az új környezetben szolgáltatások tucatja segíti a nemzetközi hallgatókat.

Beruházás költsége: bruttó 920 M Ft

A **felújításnak köszönhetően a 100 férőhelyes Damjanich utcai kollégium** a legmagasabb komfortfokozatú kategóriába került. Jelentősen bővült a szálláshely szolgáltatási köre, továbbá 4 akadálymentesített szobát is kialakítottak.

Beruházás költsége: bruttó 430 M Ft

A **Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar** fejlesztéseinek I. ütemét a székszárdi főépület és kollégium felújítási munkálatai jelentették. A kivitelezésekkel párhuzamosan lezajlott a borászati és gépészképzéshez szükséges eszközök beszerzése is.

Beruházás költsége: bruttó 268 M Ft

Eszközbeszerzés: bruttó 290 M Ft

A **Művészeti Kar** egy világszínvonalú Fazioli zongorával gazdagodott. További csúcskategóriás hangszerek és eszközök beszerzésére is sor került: fotólabor-eszközök, szobrász eszközök, oktávgitárok, kottatartók, mestergitár, ütős hangszerek, továbbá felújításra került egy Blüthner, Weinbach és Förster zongora, valamint új orgona épült.

Hangszer- és eszközbekkerzés: bruttó 80,64 M Ft

Új emelettel bővült a **Bölcseztudományi Kar**, ahol oktatótermek és korszerű laboratórium szolgálja a pszichológusképzés hallgatóit.

Beruházás költsége: bruttó 435 M Ft

Látványos lett a **Termésettudományi Kar** atlétikapályájának rekonstrukciója. A szabadtéri futópálya is rendelkezésre áll.

Atlétikapálya beruházási költsége: bruttó 155 M Ft

Sportcsarnok rekonstrukciója és laborfelújítás: bruttó 270 M Ft

A **Műszaki és Informatikai Kar** oktatási területe két, összességében 1477 m²-es acélszerkezetű csarnokkal bővült a Boszorkány úton. A meglévő épület belső átalakítására is sor került, és létrejött a 3D Központ.

Beruházás költsége: bruttó 1,25 Mrd Ft

FOLYAMATBAN LÉVŐ PROJEKTEK

Az orvoskar Szigeti úti főépülete egy új, 12.000 m²-es szárnyal bővül. A szintenkénti „open lab” architektúra és az épület kialakítása, funkcióját tekintve novum.

Az orvostudományi kar fejlesztései:

- › SKILL labor 1600 m² / bruttó 1 Mrd Ft (EFOP);
 - › Állatház 1200 m² / bruttó 1,7 Mrd Ft (EFOP);
 - › Bruttó 1,6 Mrd Ft eszközfejlesztési csomag (MVP);
 - › Nettó 113 M Ft összegből megvalósult az új közforgalmú gyógyszertár a klinika és a környező városrészek igényeinek a kielégítésére;
 - › Bruttó 285 M Ft keretösszegből megújul a bölcsőde és az óvoda játszókertje, energetikai korszerűsítés zajlik;
 - › Az új Fogászati Elméleti Tömb telekvásárlása és parkrendezése (MVP) illetve az épület kivitelezése (EFOP) bruttó 3,5 Mrd Ft összegből valósul meg.
- A terveknek megfelelő ütemben halad az **Általános Orvostudományi Kar** új épületszárnyának kivitelezése.

Az orvoskar Szigeti úti főépülete egy új, 12.000 m²-es szárnyal bővül, ahová négy intézet költözik át a régi Elméleti tömbből. Globálisan tekintve nem új a műfaj, de ezúttal, a szintenkénti „open lab” architektúra és az épület kialakítása, funkcióját tekintve novum. A program keretében

- › 40 %-kal bővülnek az oktatásra és kutatásra szánt terek.
- › 4 db nagy előadó és 34 db szemináriumi terem szolgálja az oktatási és tanulási feltételeket.
- › Orvosi csúcstechnológiák biztosítják a képzés hátterét.

› A hallgatók vonzásához és megtartásához szükséges szolgáltatási infrastruktúra bővül.

› Megújul az 10.000 m²-es belső park, növényzete frissül, korszerű burkolatrendszerrel és köztéri bútorokkal kiegészülve pihenőparkká alakul.

› 254 db parkoló épül a teljes tömb parkolási problémáinak enyhítésére.

Beruházás költsége: bruttó 10,669 Mrd Ft

Az **Egészségtudományi Kar** integrációját biztosító 2 emblematikus belvárosi épület felújításának kivitelezői szerződését 2018 októberében írta alá az egyetem. A Csorba Győző könyvtárápület átalakításának munkálatai 16 hónapig tartanak, míg a Szepesi utcai ingatlanberuházás 15 hónapot vesz igénybe. A könyvtárápület kivitelezése az ütemtervnek megfelelően halad.

A Szepesi utcai ingatlan felújítási munkálatai folyamatosak, a rekonstrukció várhatóan 2020 márciusában zárul.

Beruházás költsége: bruttó 1,9 Mrd Ft

A **Gyógyszerésztudományi Kar** új laboratóriumokkal, oktatási helyiségekkel, irodákkal és közösségi terekkel gazdagodik a fejlesztés során. Méltó helyszín lesz a magyar és angol nyelvű, valamint a tervezett német nyelvű gyógyszerészképzés számára. A laborkialakítások I. és II. üteme a Rókus utcában elkészült. A III. és IV. ütem munkálatai 2019 júniusában kezdődtek, és 2020. februárban fejeződnek be. Beruházás költsége: bruttó 450 M Ft

**Negyedik alkalommal,
márciustól júniusig,
minden eddigénél több programmal!**

Mörk 5 éves a pécsi Konfuciusz Intézet
The Mabon Davod Republic Írország Napja
„Sex in Africa” kerekasztal-beszélgetés
Tradicionális japán röviditalok kóstolója
Utazás a bhutáni boldogság nyomában
Fókuszban: az erdélyi csángók Törös Collection
Šuma Striborova – A Zágrábi Egyetem musical előadása

További információ:
facebook.com/InternationalSpringPTE

EGY PLÉBÁNOS, EGY KÖZGAZDÁSZ, A PTE és egy **PIROS ZSIGULI**

Elcsatangolt Bodri kutya – avagy „Etus néni részing tím”

A Budapest–Bamako–Rally az utolsó nagy, kontinenseken átívelő amatőr autós kalandtúra. Az idei verseny mintegy 8300 kilométeres távjára benevezett a somogyhársági plébános, Molnár Attila atya és a Pécsi Tudományegyetemen végzett közgazdász barátja, Fáth Gergely. Autójuk egy piros Zsiguli, ami Gergely nagypapájáé.

Kottász Gergely | Csontos Szabolcs

Mivel ez a rally olyan, ami elvárja versenyzőitől, hogy adományokat juttasson el Afrikába, a somogyhársági csapat támogatást kért a Pécsi Tudományegyetemtől. A PTE pedig segített is: elsősorban iskolaszereket tartalmazó adománycsomagokat küld a Zsigulival a rászoruló afrikai térségekben tanuló fiatalok számára. Az ajándécsomagokat december 9-én adta át a PTE vezetése nevében Lengvárszky Attila rektori kabinetvezető és Dr. Tarrósy István, a PTE kapcsolati és nemzetköziesítési igazgatója Molnár Attila atyának és Fáth Gergelynek. A versenyzők kiemelték, hogy a Pécsi Tudományegyetem volt az első intézmény, amely segítő kezét nyújtott. Számukra egyfajta zárandoklat, „autós El Camino” ez a kaland, aminek az igazi célja és értelme a jótékonyság. Lapzártánk után indultak útnak,

és az *UnivPécs* megjelenésének napján – vagyis 2020. február 3-án –, ha minden a terv szerint haladt, elhagyták az Európát átszelő szupermaratoni etapot, teljesítették a szlovén és magyar földutakon zajló

versenyfeladatokat, és már Marra-keshben csatangol a Bodri névre keresztelt Zsiguli, a PTE matricájával az oldalán.

További infó: www.univpecs.com

Afrikai jótékonyság

A Mercedesek, Hondák, Volkswagenek, Daciák, Suzukik, Toyoták között egy Lada indul majd. A rally célállomása most Freetown lesz (Sierra Leone). Ez nagyjából 8500 km-t jelent. Azt gondoltuk, hogy egy oldtimerrel elindulni lenne az igazán hozzánk illő. A plébános is hársági, a közgazdász is, no meg nem mellékesen az autó is. – szögezi le a közösségi médiás oldalunkon Fáth Gergely, majd hozzáteszi: Két fő célunk van: azon kívül, hogy életünk talán legnagyobb és legnehezebb kalandjába vágjunk (és folyamatosan vágjuk) bele némileg csorba fejszénket, szeretnénk adományokat gyűjteni egy Sierra Leone-i kútforráshoz, ezzel is segítve több száz ember ivóvízellátását. A Kenemai Egyházmegye püspökével, Henry Arunával, a ghánai Pápai Missziós Művek elnökével állnak kapcsolatban. Így ennek a Kelet-Sierra Leone-i kis egyházmegyének az iskolai és kórházi működéséhez is hozzá szeretnék járulni tanszerekkel és gyógyszerekkel. Dr. Tarrósy István igazgató, egyúttal a PTE Afrika Kutatóközpontjának vezetője az adományozás során utalt arra, hogy 20 afrikai országból közel négyszáz hallgató tanul a pécsi egyetemen, így a PTE nemzetköziesítési programjában az afrikai térség is

hangsúlyosan szerepel. Az ajándécsomagok kapcsán arról beszélt az igazgató, hogy nem véletlenül a tanuláshoz kapcsolódó eszközöket, így írószereket, füzeteket tartalmaznak a csomagok többek között, hiszen ebben komoly hiányt szenved a nyugat-afrikai térség, amerre a rally útvonala is vezet.

Michelisz Norbert, a PTE egykori hallgatója a WTCR bajnoka!

Izgalmas pálya, trükkös időjárási viszonyok – bravúr, hogy Michelisz Norbert a 2019-es esztendő utolsó WTCR-futamán győzni tudott.

A Hyundai magyar pilótája a szezon malajziai idénnyázóján, mindkét időmérőt és az első futamot megnyerte, majd drámai végjátékban megszerezte a WTCR-bajnoki címét december 15-én. *Leginkább azért vagyok nyugodt, mert azt érzem, ha én hibátlanul versenyzem és a maximumot tudom nyújtani, akkor jó esélyem van megszerezni a bajnoki címet Malajziában. És bár az autóban a kiutazás csendjeihez hasonlóan magamra kell majd koncentrálnom, ugyanúgy tudni fogom, hogy nem vagyok egyedül benne. Ott lesz velem Johanna (Michelisz felesége – a szerk.) és még sokan, akik otthonról szurkolnak nekem. Hiszem, hogy együtt megcsináljuk!* – írta blogjában a verseny előtt Michelisz Norbert.

További info: <https://michelisz.hu/>

150 MIATT 118, 72-SZER

Harka Éva | 📷 Csontos Szabolcs

A flashmob pécsi résztvevői a kar dr. Papp Gábor sportcsarnokában gyűltek össze, majd a Kossuth Rádióban tizenegy óra előtt 5 perccel elhangzó jelzést követően kezdték meg a rövid bemutatót. Ennek során a periódusos rendszer minden egyes mezőjében egy résztvevő feltartott egy, az adott elem vegyjelét és rendszámát mutató táblát. A performansz az elemek felfedezésének történetiségét tükrözte. Az első csoportban az ókor óta ismert elemek jelentek meg a táblázatban, majd az 1800-ig

megismert elemek követték őket. A harmadik lépés során 1850-ig haladtak előre a tudománytörténetben, így ekkor lényegében azon elemek vegyjele volt látható, amelyek a periódusos rendszer megalkotásakor ismeretesebbek voltak. A negyedik csoport az 1900-ig, az ötödik csoport az 1950-ig felfedezett elemeket mutatta be, míg a hatodik lépésben nyerte el a táblázat a ma ismert, 118 mezőből álló formáját. Végül Mengyelejev szellemiségéhez hűen tudományos jóslatok is megjelentek a performanszban olyan nagy rendszámú

150 éve, 1869-ben alkotta meg Mengyelejev a periódusos rendszert. December 13-án a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kara saját flashmobbal vett részt az egri Eszterházy Károly Egyetem és a Magyar Kémikusok Egyesülete Kémiatanári Szakosztálya által meghirdetett, nagy Periódusos Rendszer Performansz magyar rekord felállítási kísérletben. Az eseményen végül hetvenkét intézmény talált ki egy saját, kreatív módot, hogy bemutassa a periódusos rendszert.

elemek formájában, amelyek előállítására az elkövetkezendő évtizedekben esély lehet.

A PTE részéről Lente Gábor, a TTK Általános és Fizikai Kémiai Tanszékének vezetője volt a főszervező. A periódusos rendszer a kémia egyik legismertebb fogalma, könnyen népszerűsíthető – mondta Lente Gábor. – A kémia nemcsak magyarországi viszonylatban, hanem világszerte is népszerűtlen, ezért hívjuk fel a kémiára, magunkra a figyelmet. 2011 a kémia éve volt, 2019-ben pedig a periódusos rendszer megalkotásának

150. évét ünnepeltük – újra megpróbáltuk a kémia társadalmi elfogadottságát növelni.

Jelenleg 118 elemet ismerünk, de az ismeretlenek száma akár 54 is lehet még – hangsúlyozta Lente. – Mind a 118 ismert elem feliratát külön ember tartotta a TTK sportcsarnokában, a felfedezetlen elemeket még hatan tartottuk, így voltunk 124-en, de tartalék embereink, segítőink is voltak. Elég sok munka összeszervezni ennyi embert, a TTK szakemberei is segítettek, nélkülük elképzelhetetlen lett volna elérni egy ekkora sikert.

A PTE ÚJ DÍSZDOKTORAI

Szabó Bianka | Csontos Szabolcs

A Pécsi Tudományegyetem a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából rendezett ünnepi szenátusi ülésén, november 9-én három új díszdoktort avatott: **Csépe Valéria** pszichológus professzor asszonyt, **Antonino Germano** idegsebész professzort és **Hugh Sherman** közgazdász professzort. Miseta Attila rektor ünnepi beszédében kiemelte, hogy három kiváló tudóssal bővül a mai napon a Pécsi Tudományegyetem díszdoktori köre. Az egyetem vezetője hangsúlyozta, mindent megtesznek annak érdekében, hogy még intenzívebb, szorosabb kapcsolatot ápoljon a PTE a díszdoktoraival.

Lásd erről: „Aktivizált” díszdoktorok, www.univpecs.com

AZ A BAJ, HOGY 30 ÉVE ÍGY TANÍTUNK

Interjú Csépe Valériával

A Pécsi Tudományegyetem novemberben díszdoktorává avatta Prof. Dr. Csépe Valériát. A kognitív pszichológia és az idegtudomány professzorának kutatási területe a tipikus és atipikus kognitív fejlődés viselkedésszerű és agyi korrelációja. Emellett a Nemzeti alaptanterv megújításának és gyakorlati megvalósításának vezető kutatója. Az avató után oktatásfejlesztésről, hatékonyságról és a pedagógus-életpályamodellről kérdeztem a szakembert.

Több interjújában említi azt, hogy ön (kutatóként is) igazi csapatjátékos. Ha az oktatásfejlesztést csapatjátékként értelmezzük, milyen szerepben képzei el a pszichológust, a pedagógust, a szülőt és a diákot?

A szülő jó pár feladatot átad a pedagógusnak, de elsősorban ő felel a gyermeke neveléséért. Tehát ez a pedagógus és a szülő közös munkája. Az oktatás a tanuló és a pedagógus együttműködése is, amiben kialakul az osztályteremi munka, vagyis hogy a tanuló tanul, a pedagógus meg tanít. Ez közhelynek hangzik, de a túlterhelt curriculumok (a világon majd' mindenütt ilyenek, tehát ez nem egy magyar sajátosság) azt eredményezték, hogy a pedagógus lead. Sem ideje, sem kedve, sokaknak már tudása sincs ahhoz, hogy a frontális oktatás bővítéséből kilépjenek. Emellett az oktatás nem kizárólag az oktatáskutatók és a pedagógusok ügye, hanem még sok mindenki másé, így a pszichológusé is, aki sokat tud a gyermeki fejlődésről, a megismerő folyamatokról, a szocializációról, az életkori változásokról, amik érintik közvetlenül a tanulást is. Így adekvát válaszokat adhat arra, hogyan érdemes tanítani, mi erősíti az emlékezeti folyamatokat. Mindennek ott van az idegtudományi vonzata is: meg lehet nézni, hogy a tanulás alatt az agy mit és hogyan csinál. Az lenne jó, ha közösen elérnénk, hogy a gyermeki agy jól érezze magát az iskolában, akkor jobban tanulna.

Oktatásfejlesztés kapcsán a finn és a japán modellt szoktuk emlegetni. Két egyaránt sikeres, ám módszertanában merőben különböző oktatási rendszerről van szó. A finn oldalon tananyagcsökkentést, a kevesebb több elvét és játszva tanulást látunk, a japánoknál pedig szinte lehetetlen elvárásokat, teljesítménycentrikus megközelítést, sztahanovizmust. Hogyan lehet két ennnyire

különböző oktatási rendszer sikeres? Mit lenne érdemes megtanulnunk nekünk, magyaroknak a finnektől és a japánoktól?

Amint modelltől beszélünk, beleesünk abba a hibába, hogy azt gondoljuk, hogy ez konfekciótermék, amit rá lehet húzni például a magyar oktatásra. Ez nem így van. Az Education 2030 OECD fókuszcsoporthal részletes curriculumelemzés után arra a konklúzióra jutottunk, hogy az új tantervek keletkezésénél mindenki körülbelül ugyanazokat az alapelveket követi. Ezeket alkalmazza azon a közegen, ami egy ország hagyományaihoz illeszkedik, tehát egyszerre lehet valami nemzetközileg elfogadott, általános elvekre épülő és a hazai pedagógiai hagyományokat figyelembe vevő. A finn modell nagyon erőteljesen követi ezeket az alapelveket. Ennek része a tanulástámogató értékelés a sokféle visszajelzés, kortárstanítástól kezdve sok eszköz alkalmazása, nagyon erős módszertani felkészültség, a digitális eszközök használatának mély ismerete. Nem sorolnám tovább, hogy milyen feltételei vannak annak, hogy a finn modellt más ország is alkalmazhassa. Az egész közel lévő észtek sem egy az egyben ezt vették át.

A nemzetközi PISA-mérésekben a finnekhez hasonló eredményeket a dél-koreaiak hoznak. Az ő rendszerük abszolút eredményorientált, és ennek ára van: Dél-Koreában nagyon magas a kamaszkori öngyilkosságok száma. Vannak kultúrák, amik ezt az árat ideig-óráig hajlandók megfizetni. A mi kultúránk nem ilyen. Dél-Koreában egy sikeres tanuló már a 7–8. osztály táján napi 12–14 órát tanul, iskola után még különböző tréningeken vesz részt. Magyarországon is vannak ilyen gyerekek ellopott gyerekkel, de összességében a mi rendszerünk sokkal család- és gyermekközpontúbb, és minden híresztelés ellenére, még mindig érdekelt minket, hogy

a diák hogy érzi magát. Az ázsiai modell az európaiától különböző elvárásrendszer alapján működik. Nekünk európai típusú elvárásaink vannak, és ezek gyökereznek a magyar hagyományokban is.

Ha hatékonyan működő oktatási rendszert szeretnénk, azt gondolom, újra kell gondolnunk a pedagógusképzésünket. Milyen változtatásokat javasolna?

A fő kérdés, hogy mire van szüksége egy leendő pedagógusnak. A pedagógusszerepet kellene újragondolni. A probléma az, hogy a módszertani alapozásról eltolódott a hangsúly a diszciplináris tudás felé. Az egyik szükséges elem tehát a módszertan, a másik a gyakorlatok képzésben való jobb elhelyezése, hogy ne csak az egyetemi tanulmányok végén lásson gyereket a leendő pedagógus. A harmadik pedig a tanulástudományi alapozás, amiben benne van a tipikus és az atipikus fejlődés ismerete, a gyógypedagógia és a pszichológia, amennyire és ahogyan a pedagógusnak arra szüksége van. Azt is meg kell értenünk, hogy egy szakterületi közösség együtt tud fejlődni. Magyarországon összerakunk egy óratervet, egy foglalkozást és megtartjuk magunknak. A korszerű irány viszont a megosztás. Ez egyfajta attitűd, elsajátítása a szakmai szocializáció részét kell, hogy képezze. Nagyon sok teendő van azzal is, hogy a pedagógusszakma visszanyerje egykori presztízsét, amit kikezdték az elmúlt évtizedek. A pedagóguspresztízs három nagyon fontos dologból áll össze: alkalmasság, szaktudás és fizetés. Ebből a háromból egyedül egyik sem tudja javítani a presztízszt.

Ebben a presztízsvisszanyerésben mennyire nyújt segítséget a magyar pedagógus-életpályamodell? Mennyire működőképes?

Talán nehéz megszokni azt, hogy az embernek mindig be kell tudni mutatni a teljesítményét, ennek része a sokat vitatott portfólió. Kérdéses, hogy az előrelépés mihez kötött, az egyes szintek között mekkora különbség van, ez hogy viszonyul más diplomás szakmákhoz. Egy pályamodellnek lennie kell, és nem Magyarország az egyetlen, ahol ilyen létezik. Biztos, hogy lehet rajta javítani, ez hosszú távon válik be. Az a baj, hogy türelmetlenek vagyunk. Mindig 1–2 év alatt szeretnénk fergeteges változásokat látni. A másik nagy baj, amikor merev a rendszer, és nem reagál a visszajelzésekre. A pályamodellnek egy rugalmasabb irányba kellene elmozdulnia, de nagyon sok tényező ez ellen dolgozik a pályairigységtől a szakmai irigységen át a kifáradásig. Amikor azt hallom bármilyen változás kapcsán, hogy „30 éve így tanítunk”, akkor mindig azt szoktam mondani, hogy pont ez a baj. A fő feladat persze ugyanaz: használható tudást adni a gyerekeinknek, de alig vannak olyan fejlődőképes szakmák, amelyek művelői 30 éve ugyanúgy és ugyanazt csinálják.

Rugalmas, személyre szabott felsőoktatás

Hugh Sherman, az Ohio Egyetem, College of Business dékánját 2019. november 7-én avatta díszdoktorává a PTE.

Ahogy az Dr. Szűcs Krisztián, a KTK dékánhelyettesének javaslatából kiderül, e cím *méltó elismerése Sherman dékán eddigi a kar érdekeiben végzett szakmai tevékenységének még szorosabb köteléket alakít ki az intézmény és a jelentős tapasztalattal rendelkező, nemzetközi szinten elismert, nagy formátumú intézményvezető között.* A KTK kapcsolata az Ohio Egyetemmel több, mint 25 éves múltra tekint vissza, amely számos területen megmutatkozik: közös kutatások, oktató- és hallgatócsereprogramok, valamint a Simonyi Nyári Egyetem vagy a 2018-ban a PTE KTK-n felavatott Ohio terem létrejötte. Az aktív partnerség ápolásában, építésében Hugh Sherman kiemelkedően fontos szerepet játszott.

Sherman dékán a vele készült interjúban kiemelt figyelmet szentelt a felsőoktatás jövőjének: *A kritikus gondolkodásra, a szóbeli és írásbeli kommunikációra egyre inkább szükségünk lesz, ezeket bármely tudományterületen elsajátíthatják. Úgy gondolom, hogy a tartalomközpontú oktatástól el kell távolodnunk a jövőben.* A jelenlegi egyetemi hallgatóknak szóló tanácsait mindenképpen olvassátok el: az univpecs.com-on! (T.M.)

HOGYAN TANÍTSUNK FELNŐTTEKET?

*A legfrissebb felnőttképzési módszereket mutatta és tanította meg a jogi kar oktatóinak **Gombor Eszter**, aki az andragógia tárgykörében tartott sikeres workshopot a PTE Állam- és Jogtudományi Karán. Az eredetileg pécsi születésű szakember Kanadában tanult és a Torontói Centennial és a George Brown Collegeokban oktatott. Az ÁJK kurzusai egyre gyakorlatorientáltabbak, így a kar vezetése pilot jelleggel támogatta a workshop elindítását. A rendhagyó kurzusnak olyan híre ment, hogy a folytatásra biztosan még több oktató jelentkezik majd. A visszajelzések szerint a workshopon résztvettek már be is építették az óráikba az új eljárásokat.*

Harka Éva | Csortos Szabolcs

Mennyiben más felnőtteket tanítani ahhoz képest, mint amikor egy felnőtt tanít egy középiskolás generációt?

Amikor egy felnőtthöz közelítünk, mindig szem előtt kell tartani azt, hogy az osztály vagy csoport kollektív tudása sokkal nagyobb, mint a mi egyéni tapasztalataink összessége. Ez abból adódik, hogy vannak élettapasztalataik, megélték sorsformáló helyzeteket, ezáltal sokkal kikristályosodottabb a véleményük. Ha ezt nem tiszteljük és nem építjük bele az oktatás folyamatába, az rengeteg feszültséget tud okozni. Egy középiskolás irányíthatóbb, nem minden esetben igényli azt, hogy beépítsük a véleményét a tanulási folyamatba.

Mik azok, amikre a felnőttek esetében építeni lehet?

Malcolm Knowles felmérést készített arról, hogy egy felnőtt tanulót egy bármilyen témájú tanulási folyamat alatt mi motivál. Hat feltételt határozott meg: a gyakorlat-, cél-, fontosságorientáltság, a múltbeli tapasztalatok beépítése, a tisztelet és az autonómia. A hatból az első hármat azért szeretném kidomborítani, mert úgy gondolom, hogy a frontális tanítás ezeket ignorálja. A felnőttek nagy része akkor kezd érdeklődni egy tárgy iránt, ha azt úgy tanítjuk, hogy azonnal kapcsolatot tudunk teremteni a tananyag és aközött, hogy ez majd miért lesz számára fontos a munkaerőpiacon, mi a gyakorlati értéke, milyen problémákra lehet alkalmazni. Ha úgy tanítunk, hogy ez a tanítási folyamat alatt megfelelő hangsúlyt kap, tehát

például olyan életszerű feladatokat adunk, amilyen a szerepjáték, amikor el is játszunk ezeket a szituációkat, vagy az esettanulmány, amikor reális helyzetek analizálására készítjük a hallgatót, akkor a tárgy szituációra alapozott tanulássá válik, vagyis saját viselkedési kultúránk, értékrendünk részévé válik. Abban is érdemes megállapodni, hogy a vizsgán a közösen feldolgozott anyagokhoz hasonló kérdések fognak szerepelni.

Sok hallgató érzi úgy, hogy nincs értelme bejárni egy órára, ha az anyag letölthető a webről. Erről mi a véleményed?

José Antonio Bowen *Teaching Naked* című könyvét ajánlom ebben a témában. Arról szól, hogyan kell felvenni a versenyt az online világgal annak érdekében, hogy a hallgató bújjon ki a pizsamájából, és igenis jöjjön el az osztályba. Bowen szerint a csoportmunka -szerepjátékszáz, esettanulmányok közös kidolgozása - az, amit nem lehet olyan mélységben és intenzitással online megélni, mint élőben. Vagyis olyan aktivitásokat, tanítási technikákat kell alkalmazni, amit máshol nem tud meg tapasztalni. Úgy gondolom, hogy az interaktivitás, a gyakorlat- és célorientált szemlélet, és az, hogy a hallgató érzi, hogy fontos megtanulnia az anyagot ahhoz, hogy alkalmazni tudja majd, sokat lendít ezen.

Teljes interjú: www.univpecs.com

A KÍNAI NYELV, KULTÚRA ÉS HAGYOMÁNYOS ORVOSLÁS FELFEDEZÉSE

A PTE ETK Hagyományos Kínai Orvoslás Konfuciusz Intézete rövidesen alapításának öt éves évfordulóját fogja ünnepelni. A kezdetektől két igazgató vezeti, hogy az ügyintézés minél gördülékenyebben menjen. Az intézet magyar igazgatója Prof. Dr. Betlehem József, a PTE stratégiai és kapcsolati rektorhelyettese. A kínai igazgató pedig tavaly óta **Prof. Dr. Cui Jianmei, aki a North China University of Science and Technology egyetemről érkezett.** A Konfuciusz Intézetben végzett munkájáról, valamint a pécsi tapasztalatairól kérdeztük.

Tóth Mariann | Csontos Szabolcs

Mikor érkezett Pécsre?

2019 januárjában, tehát egy éve itt vagyok. Úgy gondolom, hogy a Konfuciusz Intézet olajozottan működik. A magyar igazgató, Betlehem professzor kedves vezető, határozottan támogatja a munkánkat, tanácsokat ad és irányt mutat. A csapatunkban nagyon jó kollégák vannak; tanárok, egy koordinátor és két másik ügyintéző. Mindannyian keményen dolgoznak, így minden rendben megy, elégedett vagyok. Az elmúlt egy évben úgy érzem, sok mindent elértünk. Egy kihelyezett tantermünk Konfuciusz Intézethez kapcsolt státuszt kapott, amelyet még előző hónapban hagyott jóvá a Konfuciusz Intézetek Központja. Ez hatalmas lépés számunkra.

Hol található ez a terem?

A Bánki Donát Utcai Általános Iskolában. Itt a gyerekek kulturális ismereteket sajátíthatnak el, és kínai nyelvet tanulhatnak. Az iskolát anyagilag is támogatja az intézet.

2019-ben bevezettük a HSK nyelvvizsgarendszert. Azok közül a hallgatóink közül, akik már több intézeti kurzuson részt vettek, húszan jelentkeztek a szintfelmérőre. Az eredményeket 2020 elején kapják meg. Egy hallgatónk az ötös szintre jelentkezett, amely a felsőfoknak felel meg. A többiek első és második szinten vizsgáztak. Ha majd a harmadik szintet is sikerrel teljesítik, akkor jelentkezhetnek tanulmányi ösztöndíjra,

amellyel Kínában tanulhatnak. Véleményem szerint ez egy óriási lehetőség, és az ösztöndíj is olyan magas, hogy abból kényelmesen meg lehet élni Kínában.

Az elmúlt évben is számos kulturális programot szerveztünk a városban, volt például csikung (ősi kínai energiatorna és meditáció – a szerk.), sárkányhajó fesztivál, valamint zongzi gombócot készítettünk a Szent István téren. Utóbbi ragacsos rizslisztből készült, amelyet kínai datolyatörléssel (jujuba) szoktak megtölteni. Júniusban csikung hónapot tartottunk, két tanárunk a bánkis diákoknak csikungot és tajcsicsuan (kínai harcművészet – a szerk.) gyakorlatokat, valamint egyéb egészségmegőrző módszereket tanított, például egy látásmegőrző gyakorlatsort. Nagyon tetszett nekik.

Egyetemi hallgatók számára mi elérhető?

Szinte minden hónapban tartunk tudományos előadásokat a hagyományos kínai orvoslással kapcsolatos témák, eddig hat alkalommal került erre sor. Áprilisban például a meghívásunkra két szakértő látogatott

Pécsre Kínából, hogy előadást tartsanak az egyetemistáknak és a pécsi polgároknak. Egyikük az ízületi gyulladás szakértője volt, a másik szakember pedig kínai gyógynövényeket mutatott be, amelyek némelyike ehető is, és ételek készítéséhez is felhasználható, például a farkasbogyó (goji).

Májusban a lengyel Wrocław Egyetem meghívására a Kínai Gyógynövények Éve programsorozat keretén belül tartottam előadást néhány kínai növényről. Június közepén a budapesti Kínai Nagykövetség rendezvényére is meghívást kaptunk. A felkérésükre csikungot tanítottunk az érdeklődőknek, valamint ingyenes állapotfelmérést is tartottunk – mindkettő nagyon népszerű volt. Ezután Pécsen is tartottunk egy hasonló előadást ingyenes diagnózissal, amelyen nagy örömmel sok hallgató és városlakó vett részt.

Szeptember elején Csütörtöki Krisztina tartott lebilincselő előadást a kínai teakultúráról, amelyet – a Kínában a család ünnepének tartott – őszközépünnepel kombináltunk. Vittünk kínai teát és úgynevezett holdsüteményt, amiket meg is lehetett kóstolni. Utóbbi az őszközépünnep jellemző édessége. Sokan voltak kíváncsiak az előadásra, valamint az azt követő kóstoló is népszerű volt.

Októberben intézetünk harmadik alkalommal vett részt társszervezőként egy nagy nemzetközi konferencián, ahol több mint száz alternatív gyógyászattal foglalkozó orvos volt jelen. Érdeklődtek a hagyományos kínai orvoslás iránt, sokan közülük azt kutatják, hogyan lehet a kínai akupunktúrát és a moxaterápiát ötvözni a klinikai gyógyítással. Azon dolgoznak, hogy a páciensek gyógyulását kínai gyógynövények használatával és gyógytornával is előmozdítsák. Nagyon érdekli őket ez a téma, kínai szakértőkkel szeretnének együttműködni. Kétségkívül kihívást jelent a felvétel, de boldoggá is tesz ugyanakkor, egész életemben tudnám ezt csinálni! A következő évben szeretnénk támogatást igényelni a kormánytól, hogy az ehhez kapcsolódó kutatásokat elvégezhessük, amelyben a PTE és az én egyetemem kutatói is részt vennének.

Mi az a moxaterápia?

A terápiában használt moxarúd egy kínai gyógynövény, a fekete üröm feldolgozott leveleiből készül. A növény maga elég elterjedt itt, Pécsen is megtalálható az árokpartokon. Késő tavasszal szedjük a friss leveleit, amelyet szárított, aprított formában használunk, ezt henger alakúra préseljük, majd meggyújtva használható gyógyításra. Magas hőmérsékleten ég, ezt aknázzuk ki a terápiában, a hővel az akupresszúra pontokat stimuláljuk, ezzel egyenletessé téve a vérkeringést. A moxaterápia jól használható reumás betegségek keze-

lésére. Érdekesnek tartom ezt a módszert bemutatni Pécs lakosainak, mert ha megértik, hogyan működik, akkor otthon is tudják alkalmazni. Saját magukon is használhatják, akkor is, ha nem orvosok, mert nagyon egyszerű. Ráadásul nem csak betegségek kezelésére szolgál, hanem megelőzésre is tökéletes.

Kínai nyelv és kultúra órákat is kínál az intézet. Milyen tervei vannak e tekintetben?

Tizenhárom hagyományos kínai orvosláshoz kapcsolódó kurzust hirdetünk meg ebben a félévben, néhányat magyar nyelven, a többségüket azonban angolul. Legalább hat kulturális témájú órára is várjuk a jelentkezőket, mint például kínai kalligráfia vagy a teakultúra. A magyar igazgatóval, Betlehem Józseffel egy alternatív gyógyászat szak létrehozásán dolgozunk. A tananyagban egyaránt megjelenének a hagyományos kínai orvoslás, valamint az alternatív gyógyászat egyéb típusai. Jelenleg felméréseket végzünk, és próbáljuk megteremteni az új szak indításához szükséges előfeltételeket. Ha sikerül létrehozni, az nagyban segítené a környék fejlődését.

2020-ban ünnepeljük a Konfuciusz Intézet megalapításának ötödik évfordulóját. Szeretnénk mélyíteni a kurzusok tartalmát, megújítani a tantervet, hogy új tartalmat tudjunk nyújtani a PTE hallgatóinak. Megkérdeztük a hallgatókat is, hogy mit szeretnének tanulni a tanárainktól, és igyekszünk megfelelni az igényeiknek. Például a hagyományos kínai orvoslás órákon van néhány alkalom, ahol a hallgatók javasolhatnak témákat, így bizonyos mértékben a résztvevők határozzák meg a fókuszot.

Úgy tudom, hogy minden tanárnak, aki idejön, van egy speciális szakterülete. Mi az Öné?

Az én kutatási területem az immunológia, illetve az immunrendszer betegségei. Például az allergiás asztma, valamint a reuma. Sajnos Magyarországon is sokan szenvednek ezekben a betegségekben. Tudom, hogy nincs igazán jó megoldást kínáló nyugati gyógy mód az ilyen jellegű problémákra. Kínában nagyon fontos a fizioterápia. A klinikánkon ötvözzük az akupunktúrát, a moxaterápiát és a kínai gyógynövényeket, hogy enyhítsük az ízületi gyulladás tüneteit, hiszen ezzel sokan nem tudnak például dolgozni. Ezek a módszerek nagyon hatékonyak. A kínai orvosok tudják, hogy az akupunktúra és a moxaterápia jól működnek, de én szeretném azt is elmagyarázni, hogy hogyan és miért működnek – ezt is munkám részének tartom.

Amikor idejött Kínából, tudta, hogy mennyi ideig marad majd Magyarországon?

Igen, két évre érkeztem ide. Hihetetlen, hogy egy év már el is telt!

Nehéz volt ide jönnie?

Nem, egyáltalán nem volt nehéz számomra. Itt szinte repül az idő! Nagyon sok a dolgom. Van egy olyan érzésem, hogy ez a második év is hamar el fog telni.

Ha szeretne tovább maradni, lesz rá lehetősége?

Ez az egyetememtől függ, ahol én vagyok a Traditional Chinese Medicine College dékánhelyettese. Ez Hebei tartomány egy tengerparti városában, Tangsanban található. Az egyetem körülbelül tízperces autóútra van a tengerparttól. Maga az intézmény gyönyörű, a tartomány legnagyobb egyeteme, rengeteg hallgatóval: 50 ezer nappali tagozatos, és további 20 ezer esti, levelező tagozatos tanul nálunk. Nagyon sok feladatom van, mint például az alap- és mesterszakosok oktatása, tudományos kutatás, nemzetközi együttműködések koordinálása.

Hogy érzi magát Magyarországon?

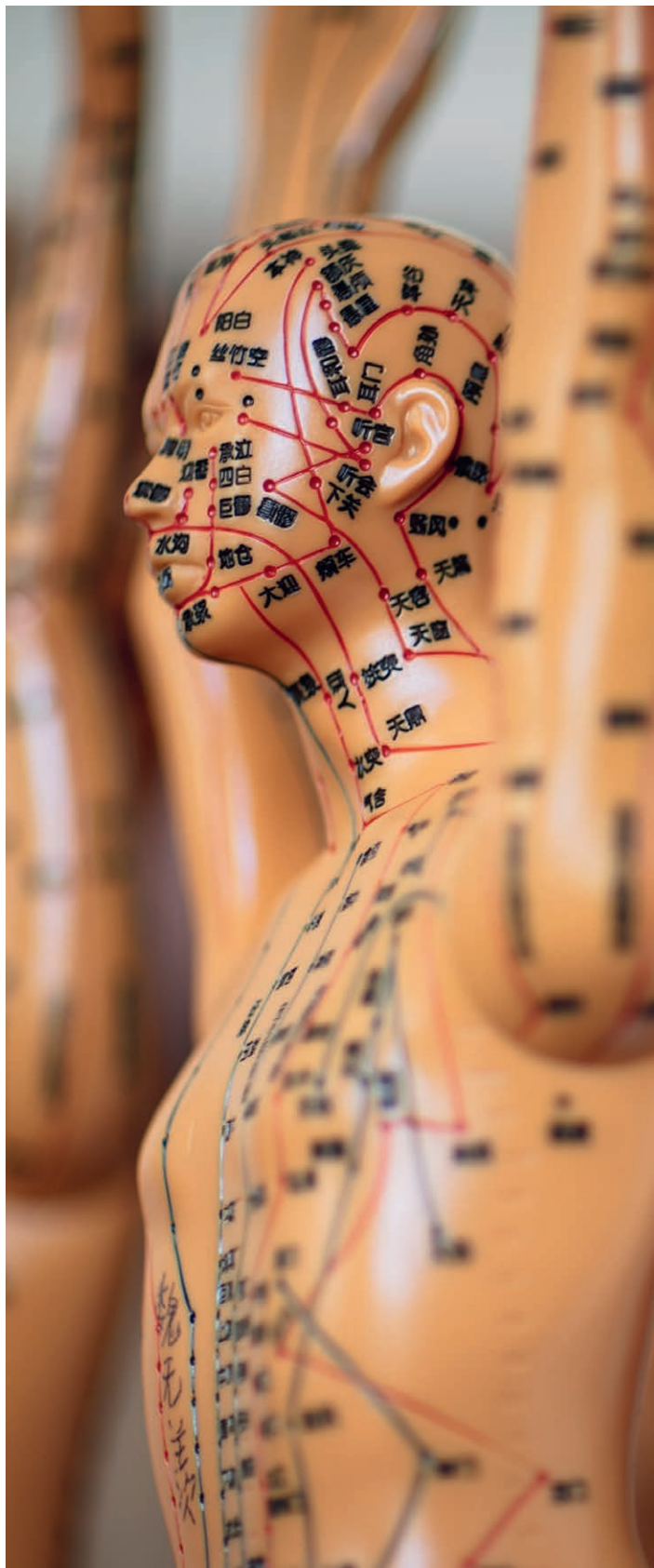
Nagyon szeretek itt élni! Kevesebb adminisztratív teendőm van, így jobban tudok a tanításra koncentrálni. Van időm azon gondolkodni, hogyan segíthetnék abban, hogy a hallgatók még inkább megértsék a kínai orvoslást. Tíz kollégámmal jól tudunk együtt dolgozni, egységes csapatot alkotunk. Számomra a munka nem megterhelő. A koordinátorunk, valamint az ügyintézők sok adminisztratív teendőben segítenek, mint például az egyetemmel való együttműködésben, és egyéb feladatokban. Így nagyon könnyű dolgom van! Nincs túl sok ember, Pécs viszonylag csendes. Szükségem is van efféle kikapcsolódásra. (nevet) A kollégák kedvesek, meghívnak az otthonukba, bemutatnak a családjuknak, és volt alkalmam igazi magyar ételeket is megkóstolni.

Szereti a magyar konyhát? Van esetleg kedvenc étele?

Igen, nagyon szeretem! Van kedvenc életem is, a gulyásleves. Hasonlít a kínai marhalevesre. Vannak más ételek is, amik ízlenek, például a halászlé és a töltött káposzta. A rétesek és a sütemények is ínycsiklandók, persze!

Üzen esetleg valamit a hallgatóinknak?

Azt gondolom, hogy minél nyitottabb valaki, annál több esélye lesz egy csodás jövőre. A hagyományos kínai orvoslás egy több ezer éves múltú, természetes gyógymód. Büszke vagyok rá, hogy megoszthatom ezeket a technikákat a világgal, a fiatalokkal. Kínában rendkívül gyors a fejlődés, és a rengeteg embernek köszönhetően rengeteg lehetőség is kínálkozik. Ha valakit érdekel a kultúránk, a nyelvünk, és szabadidejében szeretné megtanulni, kinyithatnak egy ablakot, és új jövőt építhet ezáltal. A kurzusainkra minden kar hallgatóit szeretettel várjuk.

AZ ECL ÍRÁSKÉSZSÉG VIZSGA

Jó hír a vizsgázóknak, hogy az ECL nyelvvizsga mindegyik szintjén (A2, B1, B2, C1) csökkent az idegen nyelven írott fogalmazás szószáma. 2019 októberétől a vizsgázók némiképp kisebb, rövidebb mintát adnak az idegen nyelvi fogalmazásból, és ezzel arányosan rövidebb idő alatt írják meg. A szintenkénti új szószámok és megírás időtartamára vonatkozó információk megtalálhatók az ECL honlapján.

Az íráskészség vizsgarész a beszédkészség vizsgarészhez hasonlóan az a teszt, amelyre jól lehet készülni. Úgy nevezett produktív készség, a vizsgázó adja a szövegmintát, a fogalmazást. Nem ő olvas vagy hall egy számára ismeretlen szöveget, hanem valamilyen témában ír egy a feladatban meghatározott terjedelmű, témájú és műfajú írásművet. Minthogy ezek az írásműfajok igazodnak a digitális korszak műfajaihoz, nagyon gyakran a megírandó fogalmazás egy baráti e-mail vagy egy nyilvános internetes bejegyzés, komment.

Az íráskészség is egy készség. Nem azonnal, hanem fokozatosan alakul ki a nyelvtanulóban, tehát folyamatosan gyakorolni kell az idegen nyelvű írást, nem szabad azt várni, hogy majd a nyelvvizsgán (pont a nyelvvizsgán) sikeres lesz a produktum. Miből is álljon ez a gyakorlás?

Érdemes a feladatban kijelölt témában egy gyors ötletbörzét készíteni a fejünkben, és a témához kapcsolódó gondolatainkat hozzárendelni a feladatban kijelölt négy irányítási szemponthoz. Ami a fogalmazástervet illeti, a vizsgázó hagyatkozhat az irányítási szempontoknak a feladatban megadott sorrendjére, hiszen azok egy optimális logikai gondolatmenetet jelölnek ki. Ám el is lehet térni tőle. Azonban lényeges, hogy mindegyik szempontot a megfelelő részletességgel dolgozza ki a vizsgázó.

Nyilvánvaló, hogy megfelelő nyelvtannal és helyesírással kell a vizsgázónak leképeznie a gondolatait az adott idegen nyelven. Érdemes arra törekedni, hogy változatos nyelvtani szerkezeteket használjon a fogalmazásban. Minél magasabb szinten vizsgázik, annál inkább a célnyelvnek megfelelő sokféle szerkezetet alkalmazzon. Sokan elfelejtkeznek arról a tipográfiai konvencióról, hogy a tartalmi egységeket bekezdésekbe rendezzék el. Pedig a bekezdések (melyeket beütéssel vagy sorejtéssel is lehet jelezni) kiemelik a gondolati tömböket. Érdemes a bekezdés elején egy tételmondat-szerű kijelentést tenni, amelyet aztán a bekezdés többi része fejt ki, példákkal világít meg, vagy éppen

érveléseket, alátámasztó gondolatokat rendel hozzá. Különösen fontos, hogy a bekezdések közötti logikai kapcsolatokat explicit kapcsolóelemekkel vagy a gondolatokhoz fűződő viszonyunkat kiemelő frázisokkal érdemes jelölni. Az ilyen elemek átláthatóbbá teszik a fogalmazás összefüggéseit és rávilágítanak a gondolatokat megfogalmazó vizsgázó látásmódjára is a pusztán tartalom túl.

Ugyancsak megszívlelendő tanács a fogalmazások szókincsével kapcsolatosan, hogy nem érdemes olyan, a fogalmazás további gondolatmenetét elvágó, voltaképpen semmitmondó szavakat használni, mint „jó”, „rossz”, „fontos”. A specifikus szavak használata, a kontextusba illeszkedő szóválasztás hatékonyabbá teszi a kijelentéseinket. Nem tanácsos belső gondolatainkat szigorúan az anyanyelvünknek megfelelő szerkezetekkel leképezni. Inkább bízzuk magunkat arra a kifejezőkészségre, azokra a célnyelvi panelekre, amelyeket tanultunk. Persze nagyon lényeges, hogy a megfelelő panelt a megfelelő helyen használjuk.

Ebben segíti a nyelvtanulót az adott idegen nyelven való olvasás. Ne felejtjük: jól írni idegen nyelven nem lehet, ha nem olvasunk az adott nyelven. A jó mintákkal olvasás közben találkozunk, és minél többet olvasunk, annál inkább eszünkbe jutnak ezek a minták.

Weber Katalin

AZ EIT INNOVÁCIÓS NAP HACKATHON VERSENYÉNEK GYŐZTESEI

A PTE Transzdiszciplináris Kutatások Intézete az EIT Health támogatásával ismét megszervezi a HUB Collaborations (Health – University – Business, vagyis Egészség – Egyetem – Üzlet – a szerk.) elnevezésű innovációs napját, mely lehetőséget teremt az országhatárokon átívelő kutatási-, oktatási, valamint üzleti kapcsolatok megalapozásához. Az idei Hackathon verseny célja olyan ötletek gyűjtése volt, amellyel az életet veszélyeztető, életet rövidítő betegségekben szenvedő gyermekeket segítő intézmények munkáját támogatná innovatív technológiával. Összesen öt csapat vett részt a versenyen, amelynek záró momentumá egy rövid előadás, ún. „pitch” formájában zajlott. A prezentációk sok érdekes megoldást vonultattak fel, amellyel valamilyen módon hozzájárulnának a komoly betegséggel küzdő gyerekek életének könnyebbé tételéhez. A háromfős győztes csapatot kérdeztük.

Fatima Majid Malik | Csontos Szabolcs

Gratulálunk az elért sikerekhez! Bemutatkoznátok?

Hossam: A nevem Hossam Rajab, Palesztinából jöttem. A BME-n vagyok PhD-hallgató.

Sára: A nevem Majdik Sára, magyar vagyok. A PTE Közgazdaságtudományi Karán tanulok.

Mamdouh: Sziasztok, Mamdouh Farwati a nevem, Aleppoból, Szíriából származom. Vezetés és szervezés mesterszakos vagyok a PTE KTK-n.

Miről szolt a prezentációtok, és miért ezt választottátok?
Mamdouh: Tulajdonképpen a palliatív ellátási rendszert

tekintettük át Magyarországon. Az volt az ötletünk, hogy egy mobilapplikáció segítségével keresnénk meg a beteg szükségleteinek, igényeinek leginkább megfelelő önkéntest vagy gondozót. A probléma adott volt, már csak egy innovatív megoldásra volt szükség. Több ötletet is mérlegelve döntöttünk ennek a kidolgozása mellett.

Mi inspirált a versenyben való részvételre?

Hossam: Nagyon tetszett a verseny alapötlete, és nagyon jó a szervezés minden évben. Mind a hárman érdeklődünk az innovatív megoldások iránt. Mintegy bónuszként beszélgethettünk külföldi diákokkal, és együtt gondolkodhattunk, hogy kitaláljunk egy nagyszerű ötletet viszonylag rövid idő alatt, amely által az egész emberiség javára tehetünk valamit. Nagyon nagy örömünkre szolgált mindez.

Mi a víziótok, amely az ötletek hátterében áll?

Mamdouh: Az volt a fő célunk, hogy a palliatív ellátást széleskörben és könnyen elérhetővé, megfizethetővé és fenntarthatóvá tegyük.

Mi a legérdekesebb a megoldásokban, amelyet ma prezentáltatok?

Mamdouh: Talán az ötlet egyszerűsége a legérdekesebb része. Egy olyan applikáció ötletét vetettük fel, amely már számos más fórumon létezik, de a palliatív ellátás terén egyedülálló lenne: összekapcsolná a beteget az ellátást nyújtóval, aki leginkább megfelel a megadott kritériumoknak. Továbbá könnyen elérhető lenne, és mindenki tudná használni, hiszen manapság már szinte mindenkinek van telefonja.

Sok kihívást jelentő kérdést tett fel a zsűri? Volt mentorok, és ha igen, milyen tapasztalat volt?

Sara: Csodálatos mentorunk volt, segített nekünk vizualizálni az ötleteinket, és tanácsokat adott, hogyan tudnánk jobban bemutatni a termékünket a zsűrinek. Nagy sikert aratott, hogy egy színdarab formájában adtuk elő az ötletünk lényegét. Persze sok komoly kérdésre is válaszolnunk kellett a termékünkkel kapcsolatban, hogy meggyőződjenek róla, kellőképp szilárd az alapötletünk.

Mi volt a fődíj, és mi a tervetek vele?

Mint győztes csapat részt vehettünk az EIT Health és az Imperial College London által Párizsban megrendezett Nyertesek Napján 2019. november 30.–december 1. között, ahol Magyarországot képviseltük nemzetközi szakemberek és befektetők előtt. A PTE TKI-nek és a Doktoranduszok Önkormányzatnak köszönhetően

mindegyikünk százezer forintot kapott, amelyet jórészt Párizsban költöttünk el. Emlékbe kaptunk egy-egy digitális órát is.

Mennyi pénzt szeretnétek keresni a termékekkel?

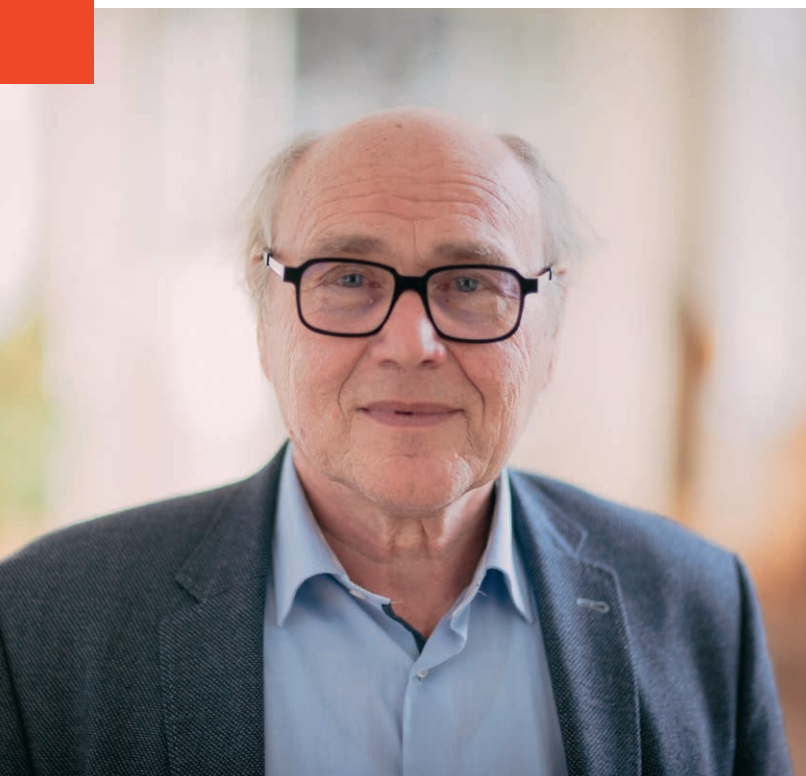
Sara: Nem kifejezetten a pénz hajt minket. Gyermekek életét tesszük könnyebbé. A fő célunk a rászoruló megsegítése, főként Magyarországon.

PALLIATÍV ELLÁTÁS:

Palliatív ellátás: Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) definíciója szerint a palliatív ellátás egy olyan megközelítés, amely olyan páciensek és családjuk életminőségét javítja, akiknek az életet veszélyeztető betegség problémáival kell szembenézniük, megküzdeniük. A célja, hogy megelőzze és enyhítse a szenvedésüket korai és pontos diagnózis, kifogástalan fájdalomcsillapítás és ellátás által, mind fizikai, pszichoszociális és lelki problémák tekintetében.

MI A **PÉNZTERMELÉS TITKA** A 21. SZÁZADBAN?

*Vörös József professzort tavaly a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjává választotta. A KTK-n működő az Innovációs Minisztériumtól elnyert „Az újraiparosítás szerepe a nemzet prosperitásában” című projekt egyik legfőbb aktora. A közelmúltban még „Az év tanára” címet is elnyerte. **Az utóbbi pár évben rangos nemzetközi tudományos lapokban jelentek meg tanulmányai – legutóbbi 2019 szeptemberében a 220-as Hirsch-indexszel rendelkező European Journal of Operational Research-ben. Társszerző nélkül jegyzett cikkének különlegessége, hogy mind a bemutatott gazdasági modellt, mind annak matematikai analízisét ő alkotta meg, és mindkettő nívum.***

Harka Éva | Csontos Szabolcs

A publikációid a minőség kérdésével kapcsolatosak. Mitől érdekes ez?

Nehéz válaszolni arra, mi a minőség: más jelent egy vállalatvezetőnek és más a vevőnek. A minőség output, amihez kellenek inputok és egy termelési folyamat. A folyamat minősége pedig – annak ellenére, hogy a végső szót a fogyasztó mondja majd ki – meghatározza a termék minőségét is.

Foglalkoztam azzal, hogyan lehet a termelési folyamatot a lehető legjobbá tenni. Az úttörő ebben a Toyota termelési rendszer. Ennek egyik fontos eleme, hogy a teljes termelési folyamatot felosztják, és az egyes szakaszokban dolgozó alkalmazottaknak pontosan meg vannak határozva a feladatai, és az is, mikor szabad elfogadottnak, vagyis jó minőségűnek tekinteni azt a munkát, amit végeznek. Kötelességük jelenteni, ha probléma van: így elvileg hibás termék nem hagyhatja el a szalagot. Ha a hibát nem tudják bizonyos időn belül orvosolni, akkor a teljes gyártás leáll. Emiatt a termelés volumene valószínűségi változó, vagyis nem tudni, mennyi fog elkészülni, hiszen nem tudjuk előre,

mennyi lesz a leállítás. Ugyanakkor a termelést elő kell készíteni, a beszállítókkal egyeztetni, a fogyasztó pedig fix időpontban jelentkezik majd a termékért. Emiatt az egész rendszer lüktet.

Eddig azt vették alapul, hogy nem ismerjük a fogyasztást, tehát az sztochasztikus, a termelés viszont determinisztikus, és ezt a kettőt kell összhangba hoznunk. Én ezt teljesen a feje tetejére állítottam. A legtöbb modern gyártó befagyasztja a megrendeléseket: ha a Toyotánál leadok egy rendelést, amiben a szintől kezdve a belső kárpiton át a motorig meghatározom, pontosan milyen autót szeretnék, akkor valószínűleg azt fogják mondani, hogy 6 hónap múlva lesz készen, mert ennyi idő szükséges ahhoz, hogy fölkészüljenek, és legyártsák. Vagyis befagyasztja a megrendeléseket egy adott időpillanatra, és így tudja azt, mikorra kell termelnie, vagyis a kereslet a determinisztikus. Megalkottam egy gazdaságmatematikai modellt, mely elősegíti azt a döntéshozatalt, hogy hogyan lehetne összhangba hozni a kapacitásokat és a megrendeléseket úgy, hogy ebből megtakarítások keletkezessenek.

A European Journal of Operational Research lapban megjelent publikáció miről szól?

Ott a fogyasztóból indultam ki. Végző soron ő határozza meg a termék minőségét, hiszen adott ár mellett ő dönti el, hogy megveszi-e a terméket vagy sem. Eddig a legtöbb gazdaságmatematikai modellező a keresleti függvényben egy változót, az árat használta, vagyis rögzítette a termék minőségét. Az én gazdaságmatematikai modellem újítása az, hogy a keresleti függvényben az ár mellett még egy változó szerepel, a minőség. Matematikai analízis segítségével sikerült bemutatni olyan dolgokat, amit hagyományos gondolkodásmóddal lehetetlen. Például ki lehetett mutatni azt, hogy ha magasabb minőségi szegmensben a fogyasztó érzékenysége nem növekszik, a termelő nyugodtan növelheti az árat, amennyiben az áru minősége nő.

A minőség, az ár, a profit és az idő hogyan viszonyul a termelési modellhez?

Amikor keresleti függvényről beszélünk, azt elsősorban marketing kérdésnek tekintjük, ami azon alapul, milyen a fogyasztó érzékenysége, milyen minőségre reagál. Csakhogy van egy további tényező: a termelési hatékonyság. Egy matematikai modellel kimutattuk, hogy gyökeresen ellentétes dolgok jönnek ki annak függvényében, hogy a termelési hatékonyság hogyan alakul. A legfontosabb megfigyelés, hogy ha a termelési hatékonyság növekszik, az árat mindig csökkenteni kell. Ez azt jelenti, hogy a sikeres termelő hatékonyan tud fejleszteni, és van annyira bölcs, hogy az ezáltal képződő profitjának egy részét a fogyasztónak adja. Hadd mondjak erre példát: az IKEA bögrét, amikor először kezdték gyártani, 800 darabot tudtak egyszerre kiégetni, ennyi fért rá egy raklapra. A folyamatos fejlesztés során – egymásba

fordítható, kis helyet foglaló csészék kifejlesztésével – oda jutottak, hogy ennek másfélszeresét, 1200-at tudnak behelyezni ma egy kemencébe. Így mind a termelési, mind a szállítási költségeket 50–60%-kal lehetett csökkenteni. Emiatt a plusz profit miatt fér bele az is a cégnek, hogy ennyire olcsó náluk például a kávé vagy a fahéjas csiga.

A termelési hatékonyság növelése tehát az emberiség jólétének fejlődéséhez járul hozzá, ugyanis ha ez nem nő, akkor nem tudunk többet elosztani. A termelésmenedzsment révén, a termelési folyamatok alapos ismeretével, fejlesztésével lehet a versenyben tartós előnyt elérni.

Milyen hatással van a termelés az innovációra? Miért van szükség az újraiparosításra?

A globalizáció hatására a termelési kapacitásokat nagyon sok ország kihelyezte a határain túlra, ahol olcsóbb a munkaerő. A kommunikáció költsége mára drasztikusan csökkent, a világon szinte mindenkinek van mobiltelefonja és a jövedelmének töredékéért tud telefonálni. A pénzügyi kultúra és technológia fejlődése is a globalizációt erősíti: kapásból tudunk utalni a világ bármelyik részére vagy fel tudunk venni pénzt. Ma egy nagy Jumbo Jet az USA-ba Tajvanból 340 000 dollár-ból fordul meg. De belefér 400 ezer darab iPhone, vagyis az egy eszközre jutó szállítási költség kevesebb, mint egy dollár. A vámuniók létrejötte is hozzájárult ahhoz, hogy a tőke meg tudja keresni magának a legolcsóbb termelési helyeket. Csakhogy az a probléma, hogy a termék- és folyamatinnováció legtöbb esetben a termelési folyamatból ered.

Vegyük például a ceruzaelemet. Nagyon valószínű, hogy kínai gyármányt kapunk a boltban. Viszont most előretörnek az elektromos autók, ahol a legfontosabb a nagy energiasűrűségű akkumulátorok

rendelkezésre állása. Ha most Amerikában már nincs olyan melós, akinek fogalma lenne arról, hogy hogyan kell dolgozni egy akkumulátorgyártó üzemben, nincs mérnök a láthatáron, aki az elmúlt 30 évben foglalkozott volna ilyen típusú feladattal, akkor hogyan tud az USA helytállni és versenyképes lenni?

Fel kell tennünk a kérdést: nekünk kell-e, és ha igen, hogyan és mit kell tennünk ahhoz, hogy a Magyarországra áramló termelési kapacitásokból eredő tudást

hasznosítsuk a magunk számára. Vagyis nem az ellen kellene védekezni, hogy összeszerelő üzemeket telepítsenek Magyarországra, hanem azon kell dolgozni, hogy a termelési folyamatból nyerhető tudást kiaknázzuk. Mondok egy amerikai példát: visszatelepítettek egy gépkocsigyártósort, és közel 2000 munkásra lett volna szükség. 10 ezren jelentkeztek, ebből kiszűrtek 7000 embert, akik teljesen alkalmatlanok voltak. Végül 7–800 főt tanítottak be és alkalmaztak, de ebből az első év végére csak 180-an maradtak a cégnél. Egyszerűen azért, mert ha az emberek nem részesei a termelési folyamatnak, elfelejtik, hogyan kell dolgozni. Más országok és az ipar más területei is ezzel a problémával küzdenek.

Mit kell tennünk ahhoz, hogy győztesek legyünk ebben a folyamatban?

Sokat kell dolgozni. (nevet) Hadd mondjak még egy példát. Passauban, a világörökség részét képező Duna-híd tövében van egy kis étterem. Nem valami csicsás hely, az emberek mégis sorban állnak, hogy bejussanak. Az ételválaszték a következő: grillezett bajorvirsli mustárral és kenyérrel. Ebben az égvilágon semmi innováció nincs. Jó alapanyagok kellene, tudni kell grillezni, a kiszolgálásnak udvariasnak kell lennie. Hajlamosak vagyunk a high-tech mögé bújni, és az innovációról papolni, miközben nem kell mást tenni, mint konzisztens módon, volumenben termelni. Az említett étterem esetében például a virslit. A gazdaságnak nem jelentéktelen részei a high-tech iparágak, de a többi területen kemény, fegyelmezett munka kell – semmi más. Anynyt kell tennünk, hogy minél több ember, minél fegyelmezettebben, minél keményebben munkát végezzen, és ha ezt megtanulta, akkor lépjen feljebb, és magasabb technológiai szinten tegye ugyanezt.

A Simonyi BEDC Vállalkozásfejlesztési Központ tavasszal is színes programokkal várja az érdeklődőket.

Szerezz villámkurzust ötletfejlesztésről!

2020. február 14.

Jelentkezési határidő: 2020. február 10.

Küldd el az ötleted és segítünk, hogy létrehozd saját vállalkozásodat!

Jelentkezési határidő: 2020. február 16.

**SIMONYI
INKUBÁCIÓS
PROGRAM 2020**

**Fejlessz mások
ötletéből terméket
vagy szolgáltatást!**

2020. február 10 – május 4.

Jelentkezési határidő: 2020. február 16.

**SIMONYI
SUMMER
SOCIAL
ENTREPRENEURSHIP
PROGRAM 2020
July 3 – July 24**

**Tanulj külföldi
hallgatókkal és
szerezz életreszóló
élményeket!**

Jelentkezési határidő: 2020. május 29.

Jelentkezz hozzánk, ha hajt a kíváncsiság, fejlesztenéd magad a stratégiai gondolkodás, az időmenedzsment, a kommunikáció vagy networking területeken és válj velünk a piac által keresett hatékony és rugalmas munkaerővé. Programjainkon keresztül a fenti képességek fejlesztésén túl belekóstolhatsz az üzleti szakok világába az általad választott mélységben, sőt még Campus Creditet is szerezhatsz. A programokról további információ és jelentkezés a simonyiugfk.ktk.pte.hu oldalon található vagy írd nekünk a simonyibedc@ktk.pte.hu e-mail címre.

simonyi BEDC
VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉSI KÖZPONT
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Csatlakozz a Simonyi Közösséghez

Simonyi BEDC

Simonyi BEDC

KÖZÖS ÖSVÉNY

A Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara főtitkárával, Rabb Szabolccsal a PTE és a kamara kapcsolatáról, a város és a régió gazdaságának helyzetéről, kilátásairól beszélgettünk.

Balogh Robert | Csontos Szabolcs

Milyen helyzetben van a helyi gazdaság?

2002-től a régió és Pécs gazdasága folyamatosan negatív szinten teljesít az országos átlaghoz képest. Ugyanez a helyzet, ha a külföldi működőtőke-beáramlást vizsgáljuk, vagy ha az egy főre jutó ipari beruházást, de akár a béreket vagy a foglalkoztatási mutatók statisztikáját is nézhetjük, akkor is ugyanerre jutunk. Ha Pécs városát kivennénk a megyéből, akkor EU-s szinten nem a három leghátrányosabb helyzetű statisztikai régióról beszélhetnénk, hanem az egyik utolsóról. De Pécs az egyetemmel, a nagyobb vállalatokkal, a külföldi működőtőkével Baranyát valamelyest szinten tartja. Ha húsz kilométerre délre tekintünk a megyében az Ormánságra, akkor ott a múlt század hetvenes éveit látjuk. Nemrég kaptuk meg a Statisztikai Hivatal megyéket bemutató anyagát 2019 utolsó negyedéről, abban azt látjuk, hogy nem sikerül az országos átlaghoz való felzárkózásunk.

A kamara miben tud segíteni az egyetemnek? Az egyetem miben segíthet a kamarának és a helyi gazdaságnak?

Köztestületi jogi formában működünk, mi vagyunk a gazdaság önkormányzata. Abban hiszünk, hogy mindenkinek a saját kompetenciái mentén végre el kell rugaszkodnia önmagára optimalizálásról. Ha mi egy évtizede saját magunkra optimalizálnánk a működésünket, akkor lehet, hogy mi lennénk a saját anyagi javak tekintetében a legerősebb kamara az országban, és Budapesttel versenyképes fizetéseket tudnánk adni, de akkor még ennyit sem tudnánk nyújtani az önkéntes tagoknak, ennyit sem tudnánk segíteni a helyi vállalkozásoknak, mint most. Ha a régió fontos tényezői hajlandók lesznek összefogni, és egy közös ösvényen előrehaladni, akkor nem az lesz, mint ami most történik, nem lesznek elhaló kis hajtásocskák, mert nem mindenhová juthat elég nedvesség és fény.

Futnak a régióban stratégiai programok?

Három is egyszerre. Kettőt már összeegyeztettünk. A PTE-en összeállt egy nagy vízió az egyetem innovációs ökoszisztémájának szerepéről – a Léptékváltás prog-

ram –, egy 400 milliárdos terv, amelynek része a 80 milliárdos beruházást igénylő Science Park. A kamara vállalkozói kezdeményezésre megalkotta a Baranyai Iparfejlesztési Programot, az Innovációs Minisztérium kérésére ezt a két programot már összefésültük. Tudjuk, hogy melyik programrésznek ki a felvezetője, és hogy például miként lehet a Science Park kezdeményezéséhez csatlakozni. Az új városvezetés is dolgozik Pécs város gazdaságfejlesztési stratégiáján. Ezt a három nagy programot, ha összeilleszteni nem is kell, de legalább meghatározni, melyik mikor jut forráshoz. Hiúsági kérdések helyett az döntsön, melyik lépés hozhat nagyobb eredményt, és így sikeresebb lesz az egyetem, a város, a munkavállalók. Senki nem marad ki. Jelenleg akár öt szervezet is lobbizik Baranyából különböző célokért a kormánynál, nem ez az eredményesség módja.

#ajelenajövőd
Az innovatív vállalkozások köztünk élnek
f /ajelenajovod

„A KLÍMAVÁLTOZÁS NEM CSAK EGY DIVAT”

A környezetvédelem és a fenntartható fejlődés a szakterülete a PTE vietnámi származású díszdoktorának, **Prof. Dr. Nguyen Huu Ninh**-nek, aki 2007-ben az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület tagjaként **Nobel-békedíjat** nyert el. A 2009-ben a PTE díszdoktorává avatott professzor egy héttagú delegációval érkezett Pécsre, Miseta Attila rektor meghívására október 24-én.

Tóth Mariann | Csontos Szabolcs

A Nobel-békedíjas díszdoktor PTE-n tett látogatása jó folytatása lehet a több mint egy évtizedes szakmai kapcsolatnak, amely az intézmény reményei szerint mindkét fél számára előnyöket tarthat. Elsőként Miseta Attila üdvözölte a vendégeket, majd röviden összefoglalta az egyetem elmúlt tíz évét. Dr. Nguyen Huu Ninh magyarul köszöntötte az egyetem vezetését, mivel Magyarországon tanult és élt 12 éven át, jól beszéli a nyelvünket.

A professzorral készült interjú rövidesen olvasható lesz az univpecs.com-on, melyben főleg a klímaváltozással kapcsolatos kutatásáról kérdeztük. Dr. Nguyen arról beszélt, hogy a klímaváltozásra, klímakrízisre

most kell reagálnunk, ez már nemcsak egy divatirányzat, hanem a kénytelen valóság. A tudományos kutatások eredményeit meg kell osztanunk

Világszinten csökkentenünk kell a szén-dioxid kibocsátást, ezt egy új gazdasági modellben lehet csak elképzelni. Össze kell fognunk, mert nincs „b” opció, csak ez az egyetlen bolygónk van.

az egyetemeken, és oktatnunk kell a fenntartható életvitelt. Együtt kell működnünk Amerikától Ázsián keresztül Európáig, hogy a helyzet javuljon, de én optimista vagyok – hangsúlyozta a díszdoktor.

Hogy jó hatással van-e
a magzatra, ha az
anya táncol? De még
mennyire! **Bánkyné
Perjés Beatrix**, a PTE
ETK Egészségtudományi
Doktori Iskola
PhD-hallgatója –
egyben a Táncoló
Egyetem vezetője
– ezt kutatja. Az ősz
végén Montreálban
rendezett International
Association for Dance
Medicine and Science
konferencián elnyerte
a **Marjorie Moore
Student Poster
Awardot**.

A TÁNCOLÓ BABÁK GYORSABBAN FEJLŐDNEK

Harka Éva | 📷 Csontos Szabolcs

Hogyan lehet mérni azt, hogyan hat a babákra, ha az anyukájuk kismamaként táncolt?

A pontos kutatási témám a tánc a kismamák testi, lelki, mentális és közösségi jólétére, valamint a magzat fejlődésére és a szülésre gyakorolt hatása. A konferenciára ebből csak a magzat fejlődésére gyakorolt hatással kapcsolatos kutatás eredményeit vittem. 13 kismamát vizsgáltam, hetente kétszer jártak hozzám táncolni. Amikor a babák megszülettek, 5 hetes korukban mentem el hozzájuk felmérni a képességeiket. A fejlettségi szint vizsgálatára van egy módszer, mellyel mérni lehet azt, hol tart az adott baba az életkorához viszonyítva. Így vizsgáltam a kognitív funkciókat, a finom- és nagy-mozgásokat, a receptív és expresszív kommunikációt, valamint a szociális-emocionális állapotot is. Olyasmikre kell gondolni, mint például, hogy mennyire követi a tárgyakat, mennyi ideig tudja tartani a fejét, hogyan reagál a hangokra. Azok a babák, akiknek az édesanyja kismamaként táncolt, előrébb tartanak, több mindent tudnak a korukhoz képest.

Szerintem ezt sejtetted.

Igen, az volt a hipotézisem, hogy a zenére végzett mozgás plusz ingereket jelent a magzat számára, aminek köszönhetően az idegrendszerük jobban, gyorsabban tud fejlődni.

A táncórák során figyeltük a babák szívfrekvenciáját. Fontos volt, hogy ne ugorjon a veszélyes zónáig, de egyértelmű, hogy minden baba szívfrekvenciája magasabb lett. Többet mozognak a méhben, plusz ingerek érik őket a zenére végzett különféle jellegű mozdulatok és az anya pozitív érzelmei miatt.

Hogyan jutott eszedbe a tánc magzatra kifejtett hatását vizsgálni?

Anyaként és táncosként elgondolkodtam azon, hogyan tudnám ezt a két szerepet összeegyeztetni. Foglalkoztatott, mikor lehetne a lehető legkorábbi életkorban megismertetni és megszerettetni a táncot – és arra jutottam, hogy az anyaméhben.

De hadd említsem meg a kutatásban részt vevő kolégáimat is: dr. Mátrai Gábor, dr. Nagy Bernadett, Erdei Daniella és Prémusz Viktória.

Háromgyermekes édesanya vagy – te magad táncoltál a várandósságaid alatt?

Nem táncoltam, de amikor a legnagyobbat és a legkisebbet vártam, tanítottam, vagyis táncoltam valamennyit. Akkoriban az, hogy jó hatással lehetnének rájuk a táncra, még nem merült fel bennem. Eleinte a tánc örömeért táncoltam, aztán elgondolkodtam, hogy ezzel mit teszrek hozzá a társadalomhoz... A fordulópontot az amszter-

TÁNCOLÓ EGYETEM 2020. TAVASZI FÉLÉV

Hétfő

16.00–17.00 party rock and roll
17.00–18.30 latin freestyle aerobik
18.30–20.00 hip-hop

Kedd

16.30–17.30 dolgozói zenés torna
17.30–19.00 horvát, szerb, makedón táncok
19.00–20.30 társastánc
20.30–22.00 latin táncok

Szerda

16.00–17.30 latin freestyle aerobik
17.30–19.00 alakformáló táncaerobik

Csütörtök

16.45–17.45 dolgozói zenés torna
18.00–19.30 hastánc
19.30–21.00 kubai salsa
21.00–22.00 kizomba

Péntek

18.15–20.15 dolgozói társastánc (tömbösítve)

Jelentkezés: február 17–23. tancolo.pt.e.hu

Kurzusok kezdete: február 24.

Helyszín: PTE Táncterem

PTE-polgároknak az első kurzus felvétele ingyenes, további kurzusok részvételi díja: 3500 Ft/kurzus/félév. Külsős résztvevők részvételi díja: 5000 Ft/kurzus/félév

További információ: tancprojekt@pte.hu

dami szakmai utam jelentette, ahol Parkinson-kórral és sclerosis multiplexszel élőkkel táncoltam együtt. Akkor döböntem rá, mennyi még kihasználatlan lehetőség van a táncban, amire elsőre az ember nem is gondolna. (Ennek az inspirációnak köszönhetően 2016 őszétől kolégáival el is indította a "Kreatív Tánc Parkinson-kórral és sclerosis multiplexszel élők számára" c. foglalkozását a PTE Táncoló Egyetem programon belül! – a szerk.) Van már olyan ország, ahol receptre is fel lehet írni nemcsak a táncot, de más kreatív tevékenységet vagy sportolási lehetőséget is. Ha már csak egy gyógyszer is kiváltható vele, akár megelőzőként, akár terápiaként, máris nyertünk. Olcsóbb, és mellékhatásai sincsenek.

ARANYMETSZÉS A TÉRÖKONÓMIÁBAN

Varga Attila 2006-tól a PTE KTK-n egyetemi tanár, illetve a kar Közgazdasági és Regionális Tudományok Intézetének igazgatója, 2019-től az MTA levelező tagja. A mára már 25 fős Regionális Innováció- és Vállalkozáskutatási Központ vezetője, nemzetközi mércével is látható csapatot épített.

Balogh Robert | Csontos Szabolcs

Mit jelent önnek az akadémikusság?

Hogy valaki a saját területén belül, hazai és nemzetközi mércével is mérve olyat alkotott, amivel kiemelkedik a többi közül. Ez nem jutalom, hanem komoly cím, a tudományos életben elért csúcs. A kislányom eljött a védésemre, kérdezte, hogy most akkor a Nobel-díj következik-e...

Az MTMT-ben hogy áll? Az is egy fontos fokmérője a tudományos pályának.

Az egyik leghivatkozottabb magyar közgazdász kutató vagyok, nagyjából 10 ezer hivatkozással, ez Magyarország a közgazdászok között a második legjobb mutató.

Mit tud az első?

Ő tényleg közel állt a Nobel-díjhoz, Kornai Jánosról van szó. Sok nemzetközi publikációval rendelkezem, azokat elég sokan olvassák.

Hogy lett közgazdász?

Vétlenül. Nyolcadikos koromban leromlott a tanulmányi eredményem. Édesanyám pedagógus volt, kétségbeesett, ha így kezdem, akkor középiskolában tovább fogok rontani, egyetemről akkor már nem is álmodhatok... Amikor megtudta az igazgatótól, hogy azt írtam le, színész szeretnék lenni, kitört a botrány. Édesanyám úgy vélte, nem fogok soha bejutni egyetemre, ezért közgazdasági

szakközépiskolába íratott Tatabányán – ami nem volt rossz szakközép, a Corvinus Egyetem korábbi rektor-helyettese is ugyanott végzett –, ott megszerettem a közgazdaságtant. Zenei ambícióim is voltak, szimfonikus zenekarban játszottam, először ütőhangszeresként, aztán fagottozni is megtanultam. Amikor egyetemre kerültem, közgazdaságtant kezdtem tanulni.

És hogy került Pécsre? Véletlenül?

Nem egészen. Itt volt a Csontváry Múzeum, azt gondoltam, egy évre eljövök Pécsre, és mivel annyira imádom Csontváryt, így minden héten el tudok menni egyszer megnézni a képeket.

Ez hányban is történt?

1979-et írtunk. De annyira jó volt itt az oktatás, Zinhaber professzor úr annyira magával ragadott, hogy itt maradtam. A politikai gazdaságtant Budapesten mint ideológiai tárgyat oktatták, Pécsen rendszerkritikus szakmai tárgyként. Jó beágyazottsága volt a professzor úrnak a helyi pártvezetésben – megengedték neki, hogy ilyeneket tanítson. Ő tartott benn az egyetemen, ő hívott tanítani. Kezdő tanársegédként nehéz helyzetben voltam, kerestem a helyem, valami jól szerettem volna csinálni a tudományban. Nem tudtam, itthon hogy lehetne, így kötöttem ki az USA-ban. Világhírű szakemberekkel dolgozhattam együtt, aztán később együtt is publikálhattam velük. Volt ott egy nagy név – Luc Anselin. Bátor voltam, odaléptem hozzá, hogy vele szeretnék dolgozni. Hallott rólam, elvállalt. A térökonometria világszerte első számúként jegyzett professzorától tanulhattam. Az ő publikációi több tízezres hivatkozással bírnak.

Miért volt érdekes egy ilyen nagy embernek egy magyarországi fiatal közgazdász?

Tudtam azt, hogy csak olyan témával érdemes megkeresni, ami őt is érdekli, különben nem fog foglalkozni velem. Három témát

ajánlott. Az egyik volt az, hogy milyen hatással vannak az egyetemek a helyi innovációra. Ez a '90-es évek elején nagy újdonságnak számított, ma már a mindennapokban is jelen van. Akkoriban egy-egy területet megvizsgáltak, például a Szilícium-völgyet, de én nagy adatbázison dolgoztam, az egész USA-t megnéztem, 140 városrégióra gyűjtöttem kutatás-fejlesztés adatokat és másokat is, így alkalmaztam az Anselintől tanult térökonómiát: ebből jött össze egy olyan disszertáció, ami könyvben is megjelent, és erre még máig is hivatkoznak. A pályámon sok minden ebből a vizsgálatból eredeztethető. Néhány éve egy kollégámmal készítettünk egy Springer-könyvben egy fejezetet, megvizsgáltuk, hogy ez a fajta elemzés milyen hatást váltott ki. Kiderült, hogy Ázsiában, Dél-Amerikában, Európában igen sok helyen replikálták.

Ön módszert fejlesztett ki, vagy alkalmazott? Esetleg továbbfejlesztette?

Módszert nem fejlesztettem. Adaptáltam valamit, amit mások más területeken alkalmaztak korábban. Új adatbázist sikerült felépítenem és új módszert alkalmaztam.

Ehhez képest mostanában mit kutat?

Érdekel, hogy az egyetemek hogy hatnak a városra, de az érdeklődésem még ennél is tágabb körű, a régiókat vizsgálom, hogy a régiók fejlődését miként lehet támogatni. Erről is sokat beszélnek, írnak, hogy utakat kell építeni, pénzt kell adni az egyetemnek, a kisvállalkozásoknak... Sok a szöveg, de egységben ritkán vizsgálják. Tegyük fel, van tízezer milliárd forint. Ezt az egyetemnek adjam inkább, vagy autópályát építsek? Gyorsvasutat vagy repteret? Melyik hat jobban a régióra? És az országra? Vagy tovább megyek, az Európai Unióra? Ebből a kérdéskörből nőtt ki az a gazdaságmodellezési munka, amit úgy tizennyolc éve folytatok. '97-ben kaptam a PhD-mat, két évig még az USA-ban dolgoztam, akkor hazajöttem Európába, de Bécsbe. Több állásajánlatot kaptam.

Eltévesztette a várost? Pécs helyett Bécsbe ment?

Sokan meg is haragudtak itthon. A Kari Tanács még a docensi kinevezésemet sem adta meg, annyira haragudtak rám, hogy hűtlen vagyok a karhoz. *(mosolyog)* De úgy látszik, mégsem voltam az, mert 2001-ben hazajöttem, és felfejlesztettem itt egy kutatócsoportot. Kaptam egy megbízást a Nemzeti Fejlesztési Hivaltól, hogy egy gazdasági modellt kellene Magyarorszá-

csapatom. 2005-ben egy amerikai cég előtt nyertünk. Megcsináltuk a modellt, ezt alkalmazzák.

Most miket fejlesztenek?

Készíteni fogunk egy pécsi vizsgálatot, aminek az a lényege, hogy milyen tudásalapú fejlesztést lehetne csinálni Pécsen. Ha van X összegű pénz, akkor azt mire költjük? Egyetemre vagy gyorsvasútra? Ha például lenne Pécs és Budapest között egy gyorsvasút, akkor háromnegyed óra alatt érnének be a pesti belvárosba, hamarabb, mint mondjuk Szigetszentmiklósról vagy környékről. Egy frissdiplomás nem kényszerülne elköltözni a városból, hanem reggel bejárna Pestre dolgozni, este hazajön, és a pénzét itt költi el. A vállalkozási tudása is fejlődhet, akár itt is belefoghat egy vállalkozásba...

Ez hasonló, mint mondjuk Regensburg és München kapcsolata, amely szintén egyetemi város, és egyfajta alvóvárosa lett Münchennek.

Igen. Alvóvárosnál több lehetne Pécs, de ez is egy alternatíva, ennél többet ér ez a város. És mi lenne, ha repülőtér építenénk végre? Már csak „pár milliárd”

forint kellene, csak rövid a pálya. Egy évtizede működött itt az osztrák légitársaság kisgépekkel, de Pécsről Bécsbe elrepülni drágább volt, mint Bécsből Londonba. A drágaság miatt nem is volt nagy utazóközönség. De olcsóbb fapadosra építeni egy bázist... Ez is egy opció.

Mi más van még?

Az EU-ban divatos fejlődési irány az intelligens szakosodás. A régiók maguk találják ki, mire szakosodnak. Az egyetemi ötleteket is szűrtük. Találtunk egy nagyon érdekeset, a 3D-s bioprintinget. A sejtnyomtatás egy útját, amely által új csigolyát lehet nyomtatni, nem műanyagból, hanem természetes anyagból, pont olyat, amilyen az adott személynek kell. Erre végeztünk egy számítást, hogy ha finanszírozást kapnának, akkor milyen hatása lenne. Az ötlet megvan, elégséges kórházi kapacitás nincsen hozzá, de ha lenne, és folyhatnának tovább a kutatások, akkor annak milyen hatása lenne. Ezek a kutatások már közel állnak a felhasználhatósághoz.

nak készíteni, egy német kollegával közösen dolgoztunk. Az USA-ban előrejelző modelleket is készítettem. Ezt kombináltam a tudásáramlási vizsgálataimmal. Ebből alakult ki az a sajátos gazdaságmodellezési módszer, amit mi itt kidolgoztunk. A lényege az, hogy a tudásalapú gazdaságfejlesztési eszközökre helyez-
zük a fókusz. Olyan fejlesztési eszközökre, mint az egyetem–ipar együttműködések, vállalkozástámogatás, vállalati K+F támogatása például. Erre építve készítettünk el egy modellt, amely túllép azon, hogy az innovációs hatás mennyi, mert kiszámolja a gazdaságra, termelésre, foglalkoztatásra, munkanélküliségre és az inflációra való hatásokat is.

Mennyire használható ez a tudás? A politika és a tudomány világának érintkezéséből nem feltétlenül sül ki jó...

(nevet) Ebből jó sült ki. Az Európai Bizottság előírja, hogy minden országnak jelentést kell készítenie arról, hogy az a sok milliárd euró, ami idekerül, miként hasznosult. Ezeket a tendereket megnyertem, jó volt a

ÁLHÍREK HÁLÓJÁBAN

Álhírek és tényellenőrzés – Új kihívások a média- és újságíró oktatásban volt a címe annak az előadásnak, amelyet a **NEWSREEL** programsorozat részeként rendezett a PTE BTK Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszéke november 6-án. A téma szakértőjével, Michal Kuś-szal a Wrocław Egyetem oktatójával kollégánk beszélgetett.

Aknai Péter | Csontos Szabolcs

Az álhírek és a tényellenőrzés kéz a kézben járnak. Mondanál néhány szót a történeti háttéréről?

Az első tényellenőrzési kezdeményezések elsősorban politikai ígéretekre irányultak: amit ígértek, az igaz-e vagy sem, valós feltételezésen alapul, avagy sem. Aztán a digitális média fejlődése, különösen a közösségi médiaé létrehozott egy második utas tényellenőrzési kezdeményezést.

Mondhatjuk azt, hogy a tényellenőrzés egy új jelenség?

A tényellenőrző intézmények felbukkanása mindenképpen újszerű jelenség. Az álhíreké nem feltétlen. Gondoljunk csak bele: emlékszünk a sztálini diktatúra éveire, amikor Berija eltűnt a fotókról – ez akkoriban bevett gyakorlat, de ez még az analóg időszak volt, az álhíreket a nyomtatott médiában publikálták. A 18. század óta, amikor megjelentek az első nyomtatott lapok, nagy valószínűséggel sok kitalált, álhír jellegű történetet találunk.

Mit kell tudnunk a tényellenőrző kezdeményezésekről az oktatás tükrében?

Ezek a fajta kezdeményezések nagyon fontossá váltak a médiatérben. Manapság a cégeként működő hírügynökségeknek határozott szándékuk, hogy ellenőrizzék a tartalmaik minőségét. És vannak persze nem hivatásos tartalomgyártók, akiket ez nem különösebben érdekel; akik pedig álhíreket gyártanak és publikálnak, azoknak nyilvánvalóan nem érdekük az ilyesfajta kezdeményezés. Néhányan közülük profitorientáltak, mások egyszerűen csak terjeszteni akarják az ellentmondásos és gyakran radikális üzeneteiket. Jellemzően nem függ ez a tevékenység politikai nézetektől, inkább csak az aktivitásuk hatása érdekli őket.

Mit tehetünk egyénileg?

Mindenek előtt szükség lenne a kritikai gondolkodás fejlesztésére, de sajnos ez nem mindannyiunk számára alapvető érték. Úgy gondolom, ez ügyben szükség lenne egy jól tervezett oktatási akcióra különböző iskolai szinteken, de már az óvodában is. Tisztában kell lennünk vele, hogy a gyerekek nagyon korán kezdenek el médiatartalmakat fogyasztani, ezért az óvodai képzés egyáltalán nem túlzás. Meg kell őket tanítani. Kétség ne férjen hozzá, hogy az általános és középiskolai képzésben helyet kell kapnia a médiával kapcsolatos oktatásnak is. Ahhoz, hogy fizikailag jó karban legyünk, többek között edzésre is szükségünk van. Az agyunknak is szüksége van tréningre. Márpedig a médiafogyasztás a szabadidő eltöltésének egyik leggyakoribb formája. Száz évvel ezelőtt a szabadidős elfoglaltságok egészen másképp néztek ki. Manapság 6–7 órát töltünk el digitális tartalomfogyasztással. Ez egy teljesen új életstílus, és meg kell tanulnunk alkalmazkodni a megváltozott (médiakörnyezethez).

Miért működik az álhír olyan hatásosan?

Mindenek előtt azt mondanám, hogy egyszerűen hinni akarunk neki. Könnyebb olyan álhírt elhinni, ami valamilyen úton-módon egyezik azzal, amit érzünk. Csak egy példa: tegyük fel, hogy valakit az iskolában megüt egy roma osztálytársa, kisebb sérülést is elszenved. Ebben a helyzetben az eset elszenvedője hajlamos lesz azt hinni, hogy a cigányok durva és rossz emberek. Aztán ugyanő később olvas egy hírt arról, hogy cigányok verik az embereket Szerbiában. Könnyen lehet, hogy elhiszi,

Lengyelországból jössz, ahol néhány pozitív példát is látunk az intézményes tényellenőrző kezdeményezésekkel kapcsolatban.

Valóban vannak pozitív fejlemények. Néhány kereskedelmimédia-szervezet képes volt elindítani a tényellenőrző platformját, sőt előállítanak oktatási segédanyagokat is. Van azonban némi kétségem: a legtöbb ilyen jellegű kezdeményezést a *Google Digital News Initiative (DNI)* alapította – alapítványi forrásokhoz lehet rajtuk keresztül hozzájutni. A kérdés az,

még ha ez egy kitalált történet is, egyszerűen csak azért, mert a személyes tapasztalatai egyeznek a hamis hírral.

Valamikor nem vagyunk elég figyelmesek: csak görgetjük a hírfolyamot, és nincs időnk arra, hogy elolvassuk a teljes leírást. Napi 8–10 óra munka után nem fogunk ellenőrizni minden egyes hírt. Az emberek gyakran csak az első bekezdést olvassák, de könnyen előfordulhat, hogy a második bekezdésben már egy teljesen más megvilágításba kerül az adott tartalom. Személyes tapasztalat a digitális hírfogyasztással kapcsolatban: nagyon kevés ember van, aki végigolvassa a teljes szöveget egy hírdalonn. Az e-mailekről nem is beszélve! (nevet)

hogy ez az elköteleződés valós, vagy csak egy önigazolás, hogy a DNI-től érkező pénz a megfelelő módon lett elkölthetve. Azt gondolom, 1–2 évnek el kell telnie, amíg kiderül, hogy ez nem csak egy fellángolás, aminek nincs folytatása. A lengyelországi helyzet nem rossz, különösen, ha más európai országgal vetjük össze: Magyarországon például csak egy ilyen jellegű kezdeményezés van. Figyelembe kell vennünk, hogy a lengyel piac nagyobb, mint a magyar, ez azonban korántsem magyaráz meg mindent. Az egyik lengyel tényellenőrző szerveződés, a Demagog egy ötletből alakult ki; néhány fiatal, akik elkötelezettek abban, hogy valami

értékeset csináljanak és képesek bizonyítani azt, hogy a tényellenőrzés megjelenése a hírszolgáltatásban minőségi ugrást jelent.

Manapság a „valódi” újságírás sok tekintetben heroikus vállalkozásnak tűnik. Hogy látja a független média a helyzetét?

Ez attól függ, hogyan definiáljuk a független médiát. Ha azokra a nagyobb médiacégekre gondolunk, akik függetlennek szeretnének maradni a politikától – nos, az ő helyzetük meglehetősen nehéz. Kisebb léptékben ez jóval egyszerűbb, mivel a helyi kötődésű újságírók sokkal kevésbé profitorientáltak, ez pedig túllendíti őket az anyagilag nehezebb időszakokon is. A nagy professzionális hírügynökségeknek, akik megpróbálnak hatást gyakorolni a közvéleményre, már nagyobb költségeik vannak – stúdiók, infrastruktúra, számlák, adók, társadalombiztosítás, fizetések –, ez már sokkal nehezebben fenntartható. A hirdetési piacból pedig egyre nehezebb részesedést szerezni még a televíziós csatornáknak is. A médiumoknak arra kell felkészülniük, hogy meggyőzzék az embereket, hogy valamilyen formában fizessenek azokért a tartalmakért, amelyeket előállítanak.

Az adományozás a kulcsszó?

Azt gondolom az adományozás és a fizetett tartalmak kérdése ingoványos talaj. Folyamatosan meg kell győzni az olvasókat, hogy az a termék, amire előfizetnek, magas minőséget képvisel, amelyet más hírszolgáltatóktól nem kapnak meg. Nem elég „csak” meggyőzni az olvasókat, meg is kell tartani őket – nem egyszerű feladat ez, de valahogy túl kell élni a „háborús időket”.

Hamis hírek publikálása jelenleg nem számít bűnténynek. De mennyire lehetséges, hogy az lesz a jövőben?

Van néhány ország, ahol büntetik a hamishír-publikálást, ám ezek többnyire autoriter államok vagy törekeny demokráciák. Vannak törekvések a hamis hír büntethetővé tételére, de ha jobban belegondolunk, ez nagyon szelektív módon valósulna meg, ez pedig a kiinduló helyzetnél csak rosszabbat eredményezne. A többé-kevésbé demokratikus országokban, ahol a szólásszabadságnak vannak garanciái, megfigyelhetünk olyasfajta kérdéseket, hogy „meddig mehetünk el” vagy, hogy „hol a határ”, amit nem léphetünk át. Ami személyesen engem illet: nem gondolom, hogy büntethető lesz a hamis hír.

Mióta foglalkozol ezzel a kérdéskörrel?

Két éve kezdtünk el egy projektet a médiával és az információtechnológiai műveltséggel kapcsolatban. A tényellenőrzés ennek része volt. Ezt megelőzően a technológi-

ai fejlődés médiára kifejtett hatásaival foglalkoztam; kutattam az adatújságírást és a média felelősségének különböző formáit, valamint a digitális környezet átláthatóságát. A tényellenőrzés pedig nagyon közel van ezekhez a témákhoz.

Michal Kuš előadása része volt **New Skills for the Next Generation of Journalists (NEWSREEL)** programsorozatnak, ahol négy európai szervezet dolgozik együtt: a projekt vezetője pedig a Pécsi Tudományegyetem, a dortmundi székhelyű Erich Brost Intézet, a Lisszaboni, valamint a Bukaresti Egyetem.

NE CSAK HALLGASS, KÉRDEZZ IS!

*Az őszi szemeszter ismét remek programokkal szolgált azok számára, akik nemcsak hallgatni szeretik a könnyűzenét, de szívesen beszélgetnek, gondolkodnak, tanulnak is róla. A **Zenélő Egyetem** ezúttal is érdekesebbnél érdekesebb kurzusokat sorakoztatott fel a hallgatók számára.*

Hetesi Júlia | Csontos Szabolcs

Te meg tudnád határozni egy zenekar célcsoportját csupán egy daluk alapján? Eleinte nehéznek tűnt, de idővel egyre könnyebbé vált meghatározni a „tipikus” rajongó nemét, korát, foglalkozását és külső jegyeit

kezdetben azt hittem, hogy Balázs a *Pécsi szál* című film köré fogja felépíteni a kurzus tematikáját, ám már a legelején leszögezte, hogy ha valamiről, hát a filmről nem lesz szó, mivel nem elemzős órát akar tartani, hanem

pusztán a hangzásvilágból kiindulva. A feladatot Lévai Balázs *Popzene és dramaturgia* kurzusán kaptuk, ahol a kétnapos intenzív csoportmunka végére felépítettük egy-egy általunk választott zenekar nagykoncertjét, majd közösen megbeszéltük, milyen rendszer szerint állítottuk sorba a dalokat. Mi az „alter” csapatot képviseltük, és duplakoncerttel ünnepeltük az idén 20 éves 30Y jubileumát. A koncertek a „dupla X” nevet kapták, az első nap egy *Szentimentálé*-hoz hasonló, amolyan „csendesülős” koncert volt, míg a második nap egy igazi, belevaló zúzda, sztárvendégekkel, vetítéssel és egyéb látványelemekkel. Különösen izgalmas feladat volt, mikor úgy kellett bemutatnunk az általunk választott zenekart, mintha senki nem ismerte volna őket azelőtt. Bevallom,

sokkal inkább élményalapú, kreativitást igénylő két napot. Részemről teljes az elragadtatás, hisz elképesztően érdekes volt!

Bár nem konkrétan az egyetem szervezte, mégis az ÁOK adott helyet a Margaret Island és a Red Bull közös projektjének, az UniTalknak, ahol ezúttal Járai Márkot hívták vendégül. A beszélgetést Buda Márton rádiós műsorvezető moderálta, aki kérdéseit aköré építette, hogy vajon mikortól gondolja azt magáról egy zenekar, hogy sikeres. Mi is egyáltalán a siker? Miben mérhető? Mi a végpont, amit mondjuk, el szeretnének érni, vagy aminél hazai pályán „nincs feljebb”?

Érdekes és egyben nehéz kérdések ezek, de a Márkkal kiegészült zenekar igyekezett a lehető legjobban

meghatározni a siker esszenciáját, és arra jutottak, hogy a siker abban mérhető, hogy azzal foglalkozhatnak-e napi szinten, amit a legjobban szeretnek csinálni. A Margaret Island leginkább az *Eső* című dalukhoz, és annak rádiós sikerlistára kerüléséhez köti az áttörést, míg Márk a *Valami van a levegőben...* kezdetű számhoz és a teltházas koncertekhez. Bár pedzegették, hogy vajon mi lesz majd a következő lépés a Halott Pénz zenekar arénás nagykoncertje után, végcél azonban egyik előadó sem akart meghatározni.

Emlékszem, egy pillanatra megállt a toll a kezemben, mikor a beszélgetés során Járai Márk azt mondta, hogy a zenészek általában introvertált emberek. Én eddig azt gondoltam, ha valaki színpadra áll, és ezt választja hivatásul, az kell, hogy magában foglaljon kellő mennyiségű magamutogatást is, a szó jó értelmében, természetesen! Aztán pár héttel később, a Made in Pécs Fesztivál 0. napján tartott kerekasztal-beszélgetésen döbbsenem rá, hogy Márknak igaza lehet. A beszélgetés arról szólt, hogy hogyan is születik meg egy dal, adott zenekarokban. Beck Zoli, a 30Y frontembere, Kunics Olivér az Idegen zenekarból és Lázár Domonkos, az Esti Kornél gitáros-énekesek vettek részt. A moderátor Tóth Barbara volt, aki megkérte beszélgetőpartnereit, hogy mondjanak egy-egy számukra meghatározó magyar dalt. Ezeket meg is hallgattuk, majd a zenészek arról meséltek, hogyan épül fel egy dal, hogyan alkotja meg a zenekar őket. Kunics Olivér pedig kijelentette, hogy egy dal sokszor többet jelent önmagánál: magába tud foglalni egy helyet, egy érzést, de akár egy egész életszakaszt is.

Beck Zoli híres az anekdotázásairól, így tartva magát jó szokásához, a dalírás folyamatát is történettel mesélte el. Egyszer megkérdezte Bereményi Gézárt, hogy ő hogyan ír szöveget. Mire azt válaszolta, hogy sajnos nincsen ritmúsérzéke, ami egy dalszövegírónál azért probléma, úgyhogy mindig arra kérte Cseh Tamást, hogy játsszon neki valamit. Ő pedig addig járkált fel-alá a szobában, míg meg nem jegyezte a ritmust. Miután megtanulta, megírt egy sort. Aztán, ha az ember megír egy sort, akkor kénytelen írni egy másodikat is. Az első kettő valamilyen viszonyban lesz egymással. A harmadik sor arról szól, hogy miről szól az első kettő, a negyedik sor meg egyszerű, mert a második sor végéhez mindig kell találni egy jó rímet, és így kész is egy versszak.

Persze, ennél sokkal többről van szó! Mégis remélem, hogy a fent olvasottak, vagy épp ez a kis történet majd meghozza a kedvét minden zeneszerető embernek, hogy kicsit mélyebben ássa bele magát a zenekarok mindennapjaiba, a zenei életbe, vagy akár a háttér munkálatok izgalmas világába. Bárhog is legyen, a Zenélő Egyetem egészen biztosan izgalmas kurzusokkal készül majd a tavaszi szemeszterre is.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
Közhasznú Alapítvány

1%

Kedves Egyetemi Polgár!

A Pécsi Tudományegyetem hazánk első felsőoktatási intézménye, melynek célja az oktatáson, kutatáson, a tudományok magas szintű művelésén túl, a gyógyítás nemes feladatának ellátása.

A PTE Alapítvány feladata, hogy hallgatóink számára minél színvonalasabb tanulási lehetőséget, oktatóink számára megfelelő oktatási és kutatási környezetet, valamint dolgozóinknak fejlődési lehetőséget biztosítson.

Az elmúlt években az SZJA 1%-át felajánlók jóvoltából hallgatói, kulturális és sport programokat támogattunk, oktatóink és munkatársaink konferenciákon, tanfolyamokon vehettek részt.

Kérjük, hogy adója 1%-ával támogassa a PTE Közhasznú Alapítványát!

Prof. Dr. Németh Péter s. k.
az Alapítvány kuratóriumi elnöke

Prof. Dr. Miseta Attila s. k.
a Pécsi Tudományegyetem rektora

Köszönjük, hogy adója 1%-ával Ön is a pécsi felsőoktatás jövője mellett dönt!

Adószámunk: 19034951-1-02

Helyreigazítás – A pécsi doktoranduszképzésről című, az UnivPécs magazin 2019. októberi lapszámának 45. oldalán megjelent anyagnál lévő fotón dr. Kis Kelemen Bence tanársegéd szerepel.

„NEM A KÜLÖNBÖZŐSÉGÜNK A HANGSÚLYOS, HANEM AZ, HOGY MIBEN TUDUNK HASONLÍTANI”

A PTE alumnusát, a **Mongooz and the Magnet** zenekar nagybőgőjét, az ír származású, tehetséges biológus-kutatóorvost, Ian O’Sullivant bizonyára sokan ismerik. Éppen a PhD-dolgozatát írja, nemzetközi zenei babérokra tör, és ha éppen a világot járja, szíve egy részét akkor is egyértelműen Pécssett hagyja.

Váncsodi József Oberon | Csorhos Szabolcs

Váncsodi József Oberon: Ha apropót keresünk a beszélgetésünkre, akkor választhatjuk azt, hogy éppen 10 éve érkezettél meg a városunkba. Mennyivel lettél „pécsibb” a lepergő évtized során?

Ian O’Sullivan: Ez nehéz kérdés! Viszont amikor például Pestről elindulok visszafelé, van bennem egy különös érzés, mert amikor meglátom a város sziluettjét, valamit átkapcsolnak bennem... Pedig, amikor életemben először láttam a TV-tornyot, arra gondoltam, milyen gagyi, mára pedig fontos szimbólummá vált számomra, van benne egy „welcome home”-faktor! Mostanra biztosan lett a szívemben egy pécsi rész.

VJO: Ha visszagondolsz, mi volt az első élményed Péccsel kapcsolatban a „gagyi TV-tornyon” túl?

Ian: Vonattal érkeztem meg, a még felújítás előtt álló állomásra, ami – lássuk be – akkoriban nem a legszebb része volt a városnak. Majd elindultam a taxival, és a látottak alapján az ötlött fel bennem: – Te mit csináltál?! – hiszen hat évre aláírtam egy szerződést úgy, hogy sosem voltam Pécsen előzőleg. Ez volt az első benyomás. Aztán a kocszi megérkezett a belvárosba, és amikor kiszálltam, mondtam, hogy na oké, ez mégsem lesz olyan rossz! Sütött a nap, az épületek között láttam sok-sok stílusosat, amely különbözött az Írországban megszokottaktól. A főtér eklektikus harmóniája teljesen elvarázsolt!

VJO: Az egyértelmű volt, hogy orvos szeretnél lenni, de miért hazánkat céloztad meg?

Ian: Írországban egyetemre jártam, biológiát hallgattam, és amikor kitaláltam, hogy azonnal el akarom kezdeni az orvost, akkor elkezdett szűkülni a kör. Édesapám hallotta, hogy ár-érték tekintetében Cseh- és Magyarország a legjobb. Ráadásul akkoriban versenyezős voltam, amely edzés- és versenyprogramjába nem fért bele, hogy felvételikre járjak. Illetve emlékeztem rá, hogy korábban mennyire tetszett nekem Magyarország, ráadásul a BSc biológus diplomám kiváltotta a felvételit.

VJO: Miután megérkeztél Pécsre, mennyi idő kellett, hogy beinduljon a pécsi open mic, és mennyire volt nehéz megszólítani a helyi egyetemistákat?

Ian: Nagyjából 15 hónap. És nem volt nehéz, mert egy angol mondást alkalmazva az itteni viszonyokra: ha valamiből hiány mutatkozik, de te azt felmutatod, akkor az működni kezd. Elindult valami, amely másutt nem volt, és ez működni kezdett. Viszont az fontos, hogy elsősorban nem magam miatt vágtam bele. Elég sok embert megismertem, akiről kiderült, hogy ha összejönnek egy olyan buliban, ahol van egy gitár,

akkor zenélni kezdenek. Nem az az elsődleges, hogy szép felvétel készüljön, hanem, hogy az előadó és a közönség kölcsönösen jól érezze magát. Ha viszont nem teszünk színpadot alájuk, akkor mindez megreked a házibulik zárt közösségében. És az persze fontos, hogy egyetemre jársz, de azért nagyon jó, ha közben lehet másról is gondolkodni! Nem tudtam, hogy milyen lesz, de a közösség számára azonnal érdekesnek tűnt, így már az első alkalom is teltházassá lett. Egyszerű konstrukció, amelyre valóban volt igény.

VJO: A magyar egyetemisták mekkora sikerrel kapcsolódtak a nemzetközi színtérhez?

Ian: Amikor elindultunk, 99%-ban külföldiek voltak a résztvevők, a fennmaradó 1%-ot a magyar pultosok adták... Mostanra kiegyenlítődtek az arányok, annak ellenére, hogy roppant változó az összetétel alkalomról alkalomra. Erre büszke vagyok, mert sosem az volt a célunk, hogy létrehozzunk egy párhuzamos külföldi világot. Mert nem a különbözőségünk a hangsúlyos, hanem az, hogy miben tudunk hasonlítani.

VJO: Egy Nemzetközi Est kapcsán alakult meg Mongooz and the Magnet, mennyi volt ebben a törvényszerűség vagy a szerencse?

Ian: Ha visszatekint az ember, biztosan mindig talál egy vonalat, amely azt súgja: Igen, ennek így kellett lennie! Én mégis úgy gondoltam, hogy ez inkább a véletlennek köszönhető, akkor biztosan nem számoltam vele, hogy mindez megtörténhet velünk. A banda csak elindult, mert arra vágytunk, hogy együtt zenéljünk, dalokat írjunk. Aztán rájöttünk, hogy attól nem leszünk zenekar, ha csak koncertezgetünk, ezért készítettünk egy kislemezt. Aztán az egyik reggel elkezdte játszani a Petőfi Rádió a *Number*-t, és akkor bólintottunk, hogy hmmmmmm, akkor mostantól zenekar vagyunk! Aztán arra gondoltunk, hogy nem vagyunk igazi zenekar, ha nincsen nagylemezünk, és akkor felvettünk egy nagylemezt. Aztán egy újabb véletlen kapcsán lett egy menedzserünk, mert rájöttünk, hogy Budapesten is szeretnénk játszani, és semmilyen ismeretünk nem volt a koncertszervezésről, ám a Google keresés pedig kevésnek bizonyult.

Akkoriban két zenekarban is játszottam, és az egyikkel játszottunk egy nagy színpadon kábé 17 ember előtt. Majd az egyik tag átment a másik zenekarába és végignézttem, hogy 15000 ember előtt zenél, és arra gondoltam, hogy milyen jó lehet neki. Sőt, féltékeny lettem, de ez a féltékenység inkább egy tüzet lobbanított fel bennem, hogy ezt én is szeretném átélni! Arra gondoltam, hogy ez nem lehetetlen küldetés, hiszen én ismerek egy embert, aki ezt elérte. Akkoriban sokfé-

le emberrel zenélgettem, az egyikük Járai Márk volt, akinek egyszer csak szintén sikerült, amiről álmódott. Akkor azt mondtam, hogy itt a második ember, akinek ez sikerült, szóval ez nem lehetetlen küldetés, a tűz pedig csak egyre lángolt bennem...

VJO: Nemzetközi vizekre hajóztatok, hiszen a nyáron Észak- és Dél-Korea határán játszottatok több ezer ember előtt. Lényegében ezt az érzést kerested?

Ian: Lehetséges, igen, de lehet, hogy ez egy végtelen történet része, amelynek ez egy darabkája csupán...

VJO: Az évek múlásával jó és választékos lett a magyarod, amelybe az is belefér, hogy Radnóti-verset fordíts. Hogy alakul a viszonyod ezzel a nehéz nyelvvel?

Ian: Egy picit olyan ez, mint lovagolni: egy ideig érzed a stabil kontrollt, aztán a következő pillanatban már

lenn vagy a földön. Eleinte alábecsültem, mert nem ismertem, nem gondoltam, hogy ennyire nehéz.

Mondtam is, ha egy gyerek meg tudja tanulni, akkor én is! Aztán 10 év után azt tudom mondani: igen, ez egy nehéz nyelv. Viszont egy állandó kihívás is, én pedig imádok új dolgokat tanulni. Mert, ha van egy átlagos, laza napom, amelyre nem tervezek semmit, akkor beillesztek minimum egy nyelvórát. De érdekes, hogy például a dalszövegírások során a saját nyelvemről is rengeteget tanultam, hogy mit jelent egy szó, amely túlmutat saját magán, ha kontextusba kerül, amikor összekapcsolódnak a színek és a textúrák. Mert az én nyelvemben egy dologra van négy-öt szó is, a magyar nyelvben viszont legalább húsz, ezért mondható, hogy nehéz nyelv, viszont sokkal nagyobb palettát kínál a festéshez... Azt hiszem, hogy ez egy egész életre szóló kihívás számomra, amely egyre csak gyümölcsözőbb!

VJO: Ha a jövőbe tekintünk, lehet, hogy te leszel a következő Brian May, aki bőgővel áll a színpadon, de azért otthon, a szekrényben van egy PhD-értekezése is?

Ian: Legbelül érzem, hogy orvosként fogok dolgozni, csak egyelőre azt nem tudom, hogy mikor, majd egyszer csak bekerülök a rezidensképzésbe, úgy hatvanéves korom környékén...

NEM VÉLETLEN

A Model Young Package „Unboxing experience” tematikájú pályázatán 66 ország több mint 600 nevezője közül **négy PTE tervezőgrafika hallgató is bekerült a globális TOP 50-es válogatásba: Boda Anna, Bors Luca, Lehóczki Alexandra és Madari Kinga.** Felkészítő tanáraik: Budai Lotte és Simon Péter Bence.

Balogh Robert | tárgyfotók: Horváth Gábor, portrék: Csontos Szabolcs

Boda Anna Stefánia harmadéves grafikus hallgató egy gyufacsomagolást tervezve került be a top 50-be

Nehezen álltam neki, sok inspirációt gyűjtöttem, de nem tudtam, mit csináljak. Épp egy versmondóversenyre kísértem el egy barátnőm, ahol a gyufát emlegették egy versben. Ez beindított. Szeretek a régies grafikájú gyufacsomagolásokat. Egy nem hétköznapi gyufát szerettem volna, és valahonnan bevillant egy kép. Mi lenne, ha legyezőszerű hajtogatással csinálnék meg egy gyufacsomagolást? Egyesével lennének betéve a gyufák a legyező hajtásaiba. Sokat kellett még dolgozni rajta, hogy összeálljon a szerkezete. A legyező részét, a hajtogatást össze kellett varrni, sok papírral kipróbáltuk, melyik nem szakad el, de még engedje az anyag, hogy szépen össze tudjam hajtogatni. Volt, hogy túl keménynek bizonyult a papír, volt, hogy simán elszakadt, vagy túl vastag lett. A dobozzal is törődni kellett, melyik az, amelyik már megtartja az összehajtogatott legyezőt, de még nem túl vaskos, és egyszerűen ki is lehet szedni belőle a

legyezőt. Szeretek precíz munkát végezni. Egy egyszerű dobozt terveztem, végül bele lett varrva és ragasztva a hajtogatott legyező, amiből ki lehet szedni a gyufákat. 12 darab gyufa fér bele, szóval gyufacsomagolásként ezt nem lehetne eladni, csak reklámtermékként. A tanárom, Budai Lotte is sokat segített. Sokkal több tapasztalata van arról, mit engednek meg a papírok. Az alap gondolatot is segített továbbvinni, tisztázni. Az tudtam, mit szeretnék és hogyan, de hogy ez szerkezetileg miként fog összeállni, abban segítségre volt szükségem. Végül ez lett az első csomagolásom, ami nekem is tetszik.

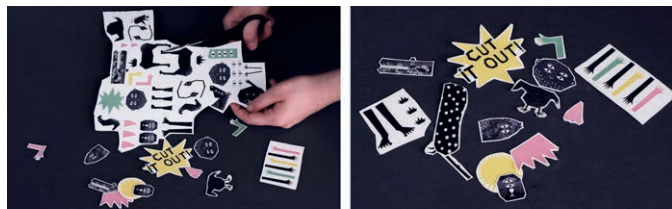
Lehóczki Alexandra másodéves tervezőgrafikus fogselyem-csomagolást tervezett, és ezzel került a top 50-be

A négyéves kishúgom adta az ötletet. A gyerekeknek szerettem volna valami izgalmas dolgot, játékoságot vinni a csomagolásba, hogy nekik is öröm legyen kicsomagolni egy ilyen hétköznapi dolgot. Csak próbál-

koztam, és a pop-up nagyon jól kijött a csomagolásban. A cápa szájában szép nagy fogak ülnek, és azok közé pont belefért a pálcika. Nem sokban változott az ötlettől a megvalósulás, csak a fogain kellett finomítanom, az alapkoncepció megmaradt.

Madari Kinga másodéves tervezőgrafikus ollócsomagolással került a top 50-be

Nagyon csúnyán nézett már rám a tanárom, Simon Péter Bence, mert túl sokáig gondolkoztam azon, hogy mit is csomagolhatnék be, így hát körülnéztem az asztalomon, és az első két tárgyat, ami a szemem elé került,

becsomagoltam. Az ollócsomagolást értékelték – pedig szerintem a gyertyacsomagolásom komolyabb melő volt. Az ollócsomagolásom tulajdonképpen egy mappa, amiben van egy merevítő. Egy kis ember tartja az ollócskát, ha kiveszik az ollót, akkor a papírból hibrid állatot lehet kivágni. Az egyik oldalán képeslapok vannak mintának, de meg is szaladhat az ember keze, és íme, újra is van hasznosítva a csomagolás, nem kell rögtön kidobni. A figurákba bele lehet látni lovat, halat, kisbocit, de bármi mást is.

Bors Luca másodéves tervezőgrafikus anyák napi ajándékot tervezett, és úgy került a top 50-be

Meglepődtem, hogy beválogatták a legjobbak közé az egyik csomagolásom. Azon különösen, hogy melyiket, mert két csomagolással pályáztam. Egy anyák napi

ajándékot készítettem, ha kinyitjuk, találunk benne egy anyák napi verset, a csomagolást pedig bele lehet tenni egy kaspóba, földet kell húzni rá és meglocsolni, majd

hamarosan színes virágok nőnek ki belőle. Nem tudtam hazamenni a közelgő anyák napjára, innen az ötlet. Fontos szempont volt a tervezésnél, hogy a termék elférjen egy borítékban, postára adható legyen. Így az anyuka ülteti el a magokat, neveli fel a virágot, ami szerintem egy szép metafora erre az ünnepre. A másik ötletem egy pop-upos csomagolás: egy vulkánforma dobozba dínókat csomagoltam. Ha lenyitjuk az oldalakat, akkor egy pop-up tereppé alakul át a csomagolás, így egy interaktív játékelületet kapnak a gyerekek. A félévem nagyobb részét ennek az elkészítésével töltöttem, hajtogattam, ragasztottam, mindennel próbálkoztam. Meglepődtem, hogy az anyák napi ajándékot díjazták, mert nem tartom olyan látványosnak, mint a másik tervem, de örülök neki, mert egy nagyon személyes élmény inspirálta.

Ena Gergić harmadéves tervezőgrafika szakos hallgató japán teacsomagolást tervezett

Én sajnos nem kerültem bele a TOP 50-be, viszont mire elvégeztem a másodévet, különösen kedvessé vált számomra a csomagolástervezés, amit Budai Lotte tanárnő óráinak köszönhetek. Elsősorban gyerektartalmak illusztrálásával foglalkozom szívesen; eleinte nem tudtam, hogyan lehetne ezt összeegyeztetni a csomagolástervezés világával, ami a kreativitáson felül logikus

gondolkodást is igényel. Ebben volt nagy segítségemre Lotte, és azt gondolom, a japán teacsomagolásom, amit a Young Package pályázatra készítettem, megfelelő példa rá. Örülök, amikor egy feladat lehetőséget kínál rá, hogy érzelmekre, emlékekre hagyatkozzak a megoldásakor, így ezt tettem: eszembe jutott, amikor gye-

rekkoromban kicsomagolhattam egy újonnan kapott Barbie-t, olyan óriásinak tűnt a kezemben – ahogyan igazából az összes többi játék is –, ez külön varázst adott az élménynek. Egy apró tárgyon gondolkodtam, ami nagy méretben is funkcionál, egy felnőtt kezében is lehet nagy, így jutott a választásom a teafilterekre. Illetve külön örültem annak is, hogy a munkám hű maradt az egyetemes tervezés elveihez, tehát a lehető legtöbb embernek hozzáférhető, korától, képességeitől vagy életállapotától függetlenül.

Tanárként milyen együtt dolgozni egy ilyen csapattal?

Budai Lotte: Fantasztikus. Minden hallgató igazi tehetség. A friss energiákat igyekszem mederbe terelni. Mindenképp fontos egy ötlet megvalósításához, hogy ne boruljon fel az intuíció és a racionalitás egyensúlya.

Hogyan zajlik ez a folyamat?

B.L.: Minden hallgatónál egyedi utat kell keresnünk, ezért jó, hogy kicsi a csoport, hogy mindenkivel szinte négy szemközt tudunk dolgozni. Ilyen módon keressük meg, miként lehetne az ötlet gondolati magvát tovább-

fejleszteni. Vannak olyan alkatok, akik nagyon nehezen indulnak el, mások pedig épp ellenkezőleg: szinte készen hoznak egy művet, esetükben nem marad más feladatunk, minthogy a részleteken finomítsunk.

Mit csinálhat ma egy végzett grafikus?

B.L.: Rengeteg út áll előttük. Például elmehetnek egy grafikai stúdióba, dolgozhatnak akár egy filmes stábben, múzeumban, ux/ui designerként, betűtervezőként, könyvillusztrátorként... Grafikusok keze nyoma sok helyütt fellelhető.

Hallottam, hogy grafikusok már egyetem ideje alatt dolgoznak. Ez igaz? Vannak terveitek a diploma utáni időkre?

Boda Anna Stefánia: Én a nyáron kezdtem el egy induló webshopnak dolgozni grafikusként. A cég Pesten működik, én home office-ban dolgozom egyetem után, vagy ha nincs órám, akkor a kollégiumban. Mindent besze-

fekvő volt, hogy a grafikus készítse a grafikai anyagokat, és ezt örömmel teszem. Jelenleg ennyire van időm az egyetem mellett. A távolabbi jövőt még nem tudom. Majd ahogy alakul, figyelek a kínálkozó lehetőségekre.

Bors Luca: Egy óvodásokért létrehozott egyesületnek készítem a plakátjait, Facebook-borítóját, amit kell. De épp most kértek fel egy logó tervezésére. Amúgy engem nagyon érdekel a tanítás, valahogy bármi kezdek, mindig a gyerekeknél kötök ki. Gondolkodom azon, hogy tanítás mellett vállalkozóként is kibontakoztatnám a saját világomat.

Ena Gergi: Én kisebb illusztrációs megrendeléseket teljesítek, ha futja rá az időm, illetve lemezborítókat tervezek a Műhely c. Kiadónak. A távolabbi jövő még számomra is homályos ilyen szempontból, de én is szívesen foglalkoznék gyerekekkel, mesék illusztrálásával, azaz igazából örülnék, ha bármilyen formában összekötne emberekkel a jövőbeli grafikus tevékenységem.

reztem, ami kell hozzá. De apróbb felkérések is megtalálnak, és persze egyetemre is járok, ami most a legfontosabb. Nagy álmaim vannak egyetem utáni időkre. Egy nagy cégnek szeretnék dolgozni, hamar megtanulni a többiektől, amit lehet, aztán utána barátokkal együtt egy közös stúdiót alapítani.

Lehóczki Alexandra: A HÖK-tagként a Művészeti Karnak csinállok plakátokat, meghívókat, promóciós anyagokat. Mindig van néhány ilyen feladatom. A HÖK-ben kézen-

Madari Kinga: Én már most is dolgozom, megrendelőknek teljesítem a kéréseit. Van, amelyik reggeltől estig elkészül, de akadt olyan is, ami több hétig feladatot ad. Ezek a felkérések csak megtaláltak, ha keresném a lehetőségeket, talán meg is élnék belőle. Most a diploma megszerzése az első célom, a tanári képzést is elvégezném utána, ez lenne a biztonsági pálya. A megrendelések, remélem, továbbra is elérnek. Azt szeretném, ha egy munkát elvállalok, akkor ne gyomorgörccsöt okozon, hanem élvezettel csinálhassam.

PTE SPORTIRODA PROGRAMOK

2019/20. tanév **tavaszi szemeszter**

02.17. Indulnak a PTE karok közötti bajnokságok (mix röplabda, B3x3 kosárlabda)
02.20. II. PTE Dolgozói Kocsmasportok Délutánja
02.24. Indul az V. id. Dárdai Pál PTE futsalliga
02.26. VI. PTE Kocsmasportok Éjszakája
03.01. Pécs – Harkány futóverseny
03.11–12. VII. PTE Sportok Éjszakája
03.13. PTE Dolgozói Tekedélután
03.17. PTE éjszakai kézilabdakupa
03.24. Kosztolányi éjszakai futsalkupa
03.26–27. „Sportirodák találkozója” szakmai konferencia
03.28. PTE „Gimi-Dili” 1. forduló
04.03. II. PTE Dolgozói Focikupa
04.04. PTE „Gimi-Dili” 2. forduló
04.07. Asztalitenisz MEFOB
04.10. PTE Nyuszi Túra
04.18. XIV. PTE Sárkányhajó Regatta
04.22. Karok közötti labdarúgókupa
04.25. PTE „Gimi-Dili” döntő
05.02. PTE Kerékpártúra
05.09. II. PTE Országos Egyetemi Sárkányhajó Regatta
05.08. PTE aerobik- és táncnap
06.27. III. PTE Családi Vizes Nap
július PTE kajaktúra

VÁLTOZÁSOK A SPORTÖSZTÖNDÍJAKBAN!

2020. január 1-től, a PTE Soron kívüli sport és parasport ösztöndíjra kizárólag elektronikus úton, a Pécsi Tudományegyetem sportoldalán lehet pályázni: <https://egyetemisport.pte.hu>

Az aktuális kiírások, illetve felhívások elérhetőek a sportportálon, a „pályázatok” menüpont alatt.
Információ: egyetemisport@pte.hu

„MEG KELL KÜZDENED A PROBLÉMÁVAL”

Knetig Emőke, a PTE Legjobb Női Sportolója 2019-ben!

Sikeres és mozgalmas évet tudhat maga mögött Knetig Emőke. A judós idei mérlege két Európa-kupa, egy 3. hely a zágrábi Európa-bajnokságról, 9. hely az Universiadén, olimpiai kvalifikáció. A bajai lány válogatott sportoló, a súlycsoportjában az egyik legjobb. A 2019-es esztendőben az egyetem Sportirodája neki ítélte a Legjobb PTE-s Női Sportoló díjat, melyet december 7-én adtak át a Sportolók Éjszakája nevű rendezvényen, a Laterum Hotelben.

Harka Éva | Csontos Szabolcs

Mesélj az zágrábi EB-ről és az Universiadéről, kérlek!

Az Universiade hangulata merőben eltér minden más versenytől: például részben egy hajó volt a helyszín, és alpból teljesen más a környezet. Nem közvetlenül a kezdésre utaztunk ki, hanem előbb odaértünk, rengetegen vettünk részt a megnyitón. Precízen megszervezték, ki mikor hova megy, és még arra is ügyeltek a szervezők, hogy mindenkinek legyen városnézésre is lehetősége, így eljuthattunk Pompeibe.

Nekem annyira nem sikerült jól a zágrábi EB, nem voltam olyan jó formában, de tavaly is ezen a versenyen éreztem magam a legrosszabbul. Az elődöntőben intésekkel vezettem a spanyol ellenfelem ellen, de a végén estem egyet, nem tudtam koncentrálni – meg is lepődtem, hogy megcsíptem a harmadik helyet. Egy lezárt kollégiumban laktunk, egy körbekevert nagyobb területen, ahol különálló házak voltak, vagyis láttuk előre, kik lehetnek majd az ellenfeleink, mert ismerjük egymást korábbi versenyekről. Egy nappal a mérlegelés előtt érkezünk Zágrábba, így csak annak volt lehetősége megnézni a várost, aki nek nem kellett fogyasztania magát. Mivel a verseny után úgy döntöttünk, hogy indulunk csapatban is, és amiatt is fogyasztanom kellett magam, ezúttal sem sokat láttam a városból.

A pozsonyi Európa-kupát megnyerted. De mintha még ennél is többet vártál volna magadtól.

Mindig úgy érzem, hogy tudnék jobban is teljesíteni. Igaz, hogy sikerült idén két Európa-kupát szereznem, de őszintén szólva, az egész évem ráment a tanulásra, szerintem nem sikerült annyira edzenem. Az Universiadéra a vizsgaidőszak alatt mentem ki, nem kaptam jó sorsolást, így két olyan lánytól kaptam ki, akiktől ez papírforma volt. A 9. hely reális eredmény.

Úgy tudom, az Általános Orvostudományi Kar hallgatója vagy. Mik ezzel a terveid?

Általános orvosin vagyok, sportorvos szeretnék majd lenni. Jelenleg csúszóévem van, de időközben elkezdtem a közgázt. Úgy érzem, hiába tanulok, kiszámíthatatlan a vizsgaeredményem az orvosin, ezért vágtam bele egy másik karon egy másik szakba is, hogy kicsit jobban érezzem magam. Egyelőre sok célom nincs a közgázzal, de már most sokat tanultam az étellel

kapcsolatban, és jó olyanokkal is beszélgetni, akik máshogy látják a világot.

Kivel küzdenél meg szívesen?

A legutolsó versenyen, a pozsonyi Európa-kupán egy olyan lányt győztem le, aki junior vb 3. helyezett volt – ez számomra is meglepetés. Az Universiadén egy olyan spanyol lány volt az ellenfelem, aki szintén junior Eb-he-lyezett volt. Budapesten olyan brazillal küzdöttem, aki ellen vezettem is intésekkel, de elfáradtam, kikaptam, ám nem nagy fölényrel nyert. Tavaly is egy junior Eb ezüstérmes lányt sikerült legyőznöm egy Európa-kupán.

A biztos eredmény érdekében mindig jobb elkerülni a nagyobb neveket, de ha már ott van az illető előtted – hát, meg kell küzdened a problémával. Bármilyen megtörténhet: bárki el tud csúszni, bárki tud dobni váratlanul – ez ennek a sportágnak az egyik szépsége.

Van olyan verseny, amit szeretnél egyszer megnyerni?

Célok mindig jönnek. Régebben szerettem volna egyszer országos bajnokságot nyerni – ez teljesült. Aztán szerettem volna, ha van érmem Európa-kupáról – ez is sikerült, többször is. Az új célom, hogy világkupán legyen helyezésem, most ezt nem tartom elérhetetlennek, ez lenne a következő lépés, hogy legalább egy hetedik helyem legyen.

És az olimpia?

Az nagyon távoli. Judóban a világranglista első 14–20. helyezettje mehet olimpiára, és én ennek még nem vagyok a közelében. Országonként egy ember mehet, előttem pedig ketten vannak a rangsorban. Egy olimpiai szerepléshez rengeteg edzőmunka kell, amit az orvosi mellett nem tudok vállalni. Például az a lány, aki most a legjobb az országban, éppen Japánban edzőtáborozik egy hónapot, de a sok és hosszú edzőtáborozások mellett kéthetente versenyekre is járnak az olimpiára készülők. Ezt én nem engedhetem meg magamnak.

Szerinted mi a szép a judóban?

Sokan egy küzdősportot látnak csak benne, és gyakran keverik össze a karatéval is, és emiatt azt gondolják, hogy a versenyzők csak tologatják vagy ütik-rúgják egymást. Ez nem így van. A judót leginkább a sakkhöz tudnám hasonlítani. Sokat kell gondolkodni azon, hogy vajon mi lehet az ellenfél következő lépése. Ha például a bal lába van elől, mire készülhet. Ki kell gondolni, hogyan lehetne egy apró mozdulattal kizökkenteni, eltéríteni a tervétől. Közben pedig a testeddel olyan mozdulatokat teszel, amire nem minden ember képes, például kifordulni egy dobásból. Egyszerre kell az agyadat és a tested használnod.

Az év PTE-s sportolói

A PTE Sportiroda a PTE PEAC-cal közösen második alkalommal rendezte meg a Sportolók Éjszakája elnevezésű gálaestjét december 7-én. Számos kategóriában díjaztak hallgatókat, felkészítőket, valamint csapatokat, akik a sportban végzett munkájuk során, többek között a Pécsi Tudományegyetemet is képviselve értek el kimagasló eredményeket hazai, illetve nemzetközi versenyeken.

Az Év Női Sportolója:

Knetig Emőke Zsuzsanna – judo
Balogh Daniella – judo
Soós Fanni Kinga – triatlon

Az Év Férfi Sportolója:

Boros Bence – judo
Csacsovsky Erik, Zerinváry Lóránd Csongor – vízilabda
Monori Dániel – judo

Az Év Csapata – egyesületi sport (PEAC)

Asztalitenisz
Sárkányhajó és futsal
Férfi kézilabda

Az Év Csapata – egyetemi sport (MEFOB, nemzetközi egyetemi versenyek):

PTE judocsapata
PTE úszócsapata
PTE női kézilabdacsapata, PTE birkózócsapata

Az Év Paraszportolója:

Sípos András – boccia
Berkes Gergő – boccia
Hadobás Lilla – csörgőlabda

Elismerésben részesült a 2019-es Év Edzője – Felkészítője – Csapatvezetője kategóriában:

Dr. Morvay-Sey Kata – judo
Dr. Tóvári Ferenc – úszás
Romváry Attila – judo
Bak Barnabás – birkózás
Bánkyné Perjes Beatrix – tánc

A 2019-es év Sport életműdíjasa:

Téczy Tamás

KI VOLT A VÖRÖS DIVATDIKTÁTOR?

Rotschild Klára – **Divatkirálynő a vasfüggöny mögött** címmel nyílt időszaki kiállítás a Magyar Nemzeti Múzeumban. A különleges tárlat kurátora Simonovics Ildikó divattörténész, aki a Pécsi Tudományegyetem Interdiszciplináris Doktori Iskolájának hallgatójaként három éven át kutatta a magyar divattervező életét. Témavezetője Ormos Mária volt.

A tárlat tavasz végéig látható. Interjú a www.univpecs.com-on!

PROMINENT SCHOLAR'S TALK x PÉCS

**A Pécsi Tudományegyetem
féléről félére a világ
tudományos elitjét
hozza el Pécsre.**

**2019-ben
nálunk járt:**

Judith Woodsworth

/ Professor of Translation Studies, Concordia University

Paul Embrechts

/ Professor emeritus of (Insurance) Mathematics, ETH Zurich Risk Center and RiskLab

Prof. Hans Georg Feichtinger

/ Professor at the Faculty for Mathematics, University of Vienna

Prof. Dr. Antonino Germano

/ Professor and Chairman of the Department of Neurosurgery at the University of Messina

Prof. Dr. Csépe Valéria

/ Doctor Honoris Causa of the University of Pécs, member of the Hungarian Academy of Sciences

**Hallgasd meg előben a szakterületed
legnagyobb hatású gondolkodóit,
és kérdezz tőlük személyesen.**

További információ: facebook.com/InternationalSpringPTE

Magyarország első egyeteme

1367